

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 37 (3415) 2015 SEPTEMBER – RUGSĖJIS 15 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

Didieji renginiai

Ilgėjantys vakarai – tai tarsi priminimai grįžti – vaikams į mokyklas, organizacijoms į sueigas, chorams į repeticijas, sportininkams į treniruotes... O ir kiekvienam asmeniui – po atostoginių pertraukų – prie darbų.

Laikas tinkamas susikaupti, atidžiau į viską pažiūrėti, pagal galimybes daug ką pagerinti. Išradingumas itin reikalingas visuomeninėje veikloje, nes senų, nors ir svarbių dalykų kartojimas menkina įspūdį, mažina patrauklumą, o tai atsiliepia į dalyvavimą. Veikloje neužtenka noro ar plano – reikia ir naujo entuziazmo. Dabartinėmis mūsų bendruomeninės veiklos sąlygomis įmanoma naujesniais dalykais dalintis su Lietuva. Iškiliai įspūdingai praėjusi X-oji Dainų šventė įrodė šių dalybų naudą. Žinoma, tam reikia lėšų, bet dažnai apsimoka investuoti ir į kultūrinės bei tautinės reikšmės renginius. Didieji visų lietuvių, iš visur sulėkusių, renginiai stambesniais viešais užmojais stiprina lietuviybę, ir tai ne tik jos išlaikymą, bet ir aiškią gyvastį, net pavyzdį kitiems. Kartais atrodo, kad per daug kalbame apie išlaikymą, o per mažai apie entuziazmą bei jo puoselėjimą. Išsilaikyti, išlaikyti – tai tik minimumas, kurio turėtų neužtekti palaikant laisvas sąsajas su Tėvyne. Užtat pasigirsta balsų, kad vertėtų vėl atgaivinti renginius, pavadintus Lietuvių dienomis. Žinoma, tokie renginiai pareikalauja daug darbo ir pasiaukojančių darbuotojų. Tačiau šiandien nebeturėtume šitaip galvoti, kai ryšiai su Lietuva laisvi.

Lietuvių dienų programoje galėtų atsiverti visa apylinkėje gyvuojanti ir veikianti lietuviija. Kaip matome, ją sudaro įvairios organizuotos grupės su savo specialiais tikslais – sportininkai, šokėjai, chorai, menininkai, mokyklos, jaunimo organizacijos ir kt. Galimas dalykas, netrūktų entuziastų ir iš Lietuvos, ar kitų šalių, kur veikia lietuviškos bendruomenės. Tai viena iš vizijų, kas būtų nauja ir ganėtinai sujudintų veiklas beruošiant tokią plačią reprezentaciją, stiprinančią ne tik lietuvių tarpusavį bendravimą, bet ir demonstruojančią gyvenamojo krašto žmonėms. Toks ar panašus renginys galėtų įvykti kas keleri metai tose vietovėse, kuriose užtektų rengėjų ir būtų prieinamos sąlygos joms rengti. Kadangi tuo būtų pristatoma gyva ir veikli lietuviybė, reiktų paviljonų, salių ir scenų, įvairių kitų patalpų bei aikštelių. Kas bebūtų ir kaip apie tokius masinius renginius begalvotume, jų reikšmės neturėtume paneigti, dar nieko nepradėjus. Suartėjimas, bendravimas, besikartojantis sujudimas yra mūsų tautinės gyvasties palaikymas ir stiprinimas. Maži rateliai, nors ir labai gerai ir naudingai veikia, neįžiebta tiek patriotinės nuotaikos, kiek tūkstantiniai suėjimai, diegiantys pasididžiavimą, kas esame, išreiškiantys meilę savo tautai ir gimtajam kraštui. Nuotoliai nuo jo nebedaug ką reiškia, nyksta ir emigrantų savijauta, dažna vadovė slėptis tarp kitų, ieškoti naujų draugų nubraukiant savuosius. Tad tegu būna mūsų bendruomeninės veiklos planuose ir didesni, visus stipriau jungiantys renginiai. Lietuvių dienų atnaujinimas būtų gera pradžia palaikyti judrumui. O tai gyvybės pulsas.

ČS

Ramybė Klaipėdoje

Ntr. Darius Damulis Photography

Švietimas – Lietuvos valstybės prioritetas?

Seimo opozicijos vadovas, Politikos komiteto pirmininkas mokslo metų pradžios proga dalinasi mintimis.

Andrius KUBILIUS

Valstybės prioritetus apsprendžia ne tik tai, kiek valstybė vienai ar kitai sričiai skiria finansinių lėšų, bet ir tai, kiek tam skiria savo intelektinių resursų. Paprasčiau tariant, kiek apie tai diskutuoja tie, kas lemia valstybės politiką: parlamentarai, ministrai, prezidentai, savivaldybininkai.

Pagal pastarųjų keliolikos metų vyraujančias politikos diskusijas tenka konstatuoti, kad švietimas nėra joks mūsų valstybės prioritetas, nes švietimo politika savo diskusijų intensyvumu ryškiai atsilieka nuo kitų valstybės gyvenimo sričių – gynybos, energetikos, finansų ir t.t.

Po 1990 m. pradžios, kai to meto politikų patvirtinta prof. M. Lukšienės "tautinės mokyklos" koncepcija padėjo Lietuvai atsiveikinti su "sovietinės mokyklos" paveldu, per visus 25-erius Nepriklausomybės metus politikai, kalbėdami apie vidurinių išsilavinimą, mokyklas ir švietimą, savo diskusijose nenužengdavo toliau nei švietimo sistemos biudžetas, mokyklų renovacija, mokyklų tinklas ir jo optimizavimas ar vidurinių mokyklų reorganizavimas į gimnazijas. Retkarčiais nuaidėdavo ginčai dėl abiturės egzaminų skaičiaus ar tautinių mokyklų reikalų, tačiau tai nepakeitė bendrų tendencijų – politikai diskutavo ir diskutuoja apie švietimo sistemos struktūras, pastatus ir pinigus, bet visiškai nediskutuoja apie švietimo turinį, apie švietimo tikslus ir metodus. Politikų diskusijos apsiriboja garsiais pareiškimais, kad mokyklose reikia daugiau pilietinio-patriotinio auklėjimo ar daugiau gerų, kvalifikuotų mokytojų, tačiau giliau užkabinti švietimo sistemos problemų, iššūkių, naujų galimybių politikai nepajėgia. Štai ir prieš šią Rugsėjo 1-ąją švietimo ministrė paskelbė visą eilę naujų iniciatyvų – nuo "judrumo pertraukų" iki mokinių lankomumo bei mokytojų pavadavimo sutvarkymo, kurių kiekviena turbūt savyje turi racionalumo, tačiau negali nematyti ir to, kad tai tik atskiros, kartais smulkios detalės, o

esminiai iššūkiai mūsų švietimo sistemai ir toliau lieka už politikų dėmesio ir diskusijų lauko.

Todėl ir drįstu abejoti viešomis politikų deklaracijomis, kad švietimas yra mūsų valstybės ir jos politikos prioritetas.

Jeigu tikrai švietimas būtų mūsų politikos realus strateginis prioritetas (o jis tokiu tikrai privalo tapti ir būti), mes Seime diskutuotume apie tai, ką diskutuoja politikai ir ekspertai tose šalyse, kuriose švietimas tikrai yra prioritetas ir kurios sugeba efektyviai įgyvendinti reikšmingas, strategines permainas švietimo turinyje, metoduose ir tiksluose. Tose šalyse suvokiama, kad pasaulis gyvena jau XXI š., kurio radikalūs pokyčiai neišvengiamai labai stipriai paveiks ir švietimo reikalus. Mes, tuo tarpu, vis dar to nesuvokiame ir apie tai, bent jau politinėje bendruomenėje, iš esmės nediskutuojame, todėl pagal OECD atliekamus švietimo rezultatų PISA (Programme for International Student Assessment) tyrimus vis labiau atsiliekame nuo pasaulio geriausiųjų, įskaitant ir nuo mūsų kaimynų suomių ar jais sekančių dar mums artimesnių estų.

Vasaros metu pasisekė paskaitinėti keletą įdomių naujausių knygų apie tai, kas diskutuojama pasaulyje švietimo klausimais: Ken Robinson *Creative Schools. The grassroot revolution that's transforming education*, Pasi Sahlberg *Finnish Lessons 2.0. What can the world learn from educational change in Finland?* ir Andy Hargreaves bei Michael Fullan *Professional capital. Transforming teaching in every school*. Paskaitęs jas pirmiausia supratau, kiek mažai suprantu apie iššūkius švietimo sistemai, tačiau taip pat supratau, kad švietimas netaps Lietuvos valstybės prioritetu tol, kol mes kalbėdami apie švietimą nepradėsime diskutuoti to, ką diskutuoja pasaulis ir ypač tos šalys, kurios švietimo reikaluose atrodo geriau nei mes.

Nukelta į 10-ą psl.

ŠIAME NUMERYJE

Švietimas – Lietuvos valstybės prioritetas? – 1, 10 psl.

Popiežiaus žodis – 2 psl.

Lietuvių veliavos – 3 psl.

Eime dainuoti! – 5 psl.

Mes irgi už Lietuvą... – 7 psl.

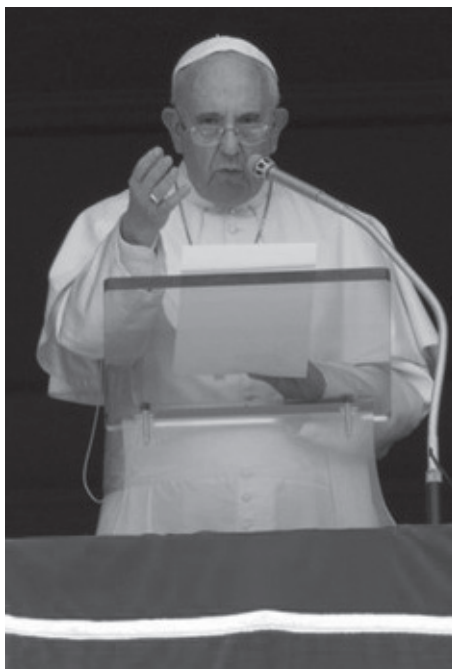
Kai žiburiai užgęsta – 9 psl.

RELIGINIAME GYVENIME

POPIEŽIAUS ŽODIS

Evangelijos pagal Morkų ištraukoje sekmadienį, rugpjūčio 30, kalbama apie Jėzaus diskusiją su fariziejais ir Rašto aiškintojais. Diskutuojama apie "prosenių paprotį" (Mk 7,3), kurį Jėzus, remdamasis Izaiju, vadina "žmonių išgalvotais priesakais" (7). Jie niekada neturėtų būti keliami aukščiau "Dievo įsakymo" (8). Komentuodamas Evangelijos ištrauką, popiežius Pranciškus priminė, kad tradicinės normos, apie kurias čia kalbama, lietuviams ne vien Mozei apreikštus Dievo įsakymus, bet tarp jų buvo ir daugybė įvairių smulkių taisyklių. Jos buvo taikomos labai skrupulingai ir suvokiamos kaip tikro religingumo išraiška. Dėl to, tas smulkmeniškasis taisykles pažeidę Jėzaus mokiniai tuoj pat susilaukė priekaištų. Jėzaus atsakymas skamba kaip pranašystė: "Apleidę Dievo įsakymą, jūs įsikibę laikotės žmonių papročių" (8). Girdėdami šiuos žodžius, mes gerimės savo Mokytoju. Girdime ir jaučiame, kad jame glūdi Tiesa ir kad jo išmintis mus vaduoja iš prietarų.

Tačiau, dėmesio! – sakė popiežius – Jėzus ir mus nori išpėti: išorinio taisyklių

Popiežius Pranciškus

laikymosi negana, kad būtume gerais krikščionimis. Kaip tąkart fariziejams, taip ir mums gresia pavojus jaustis viską teisingai darančiais, arba dar blogiau –

manyti, kad esame geresni už kitus, vien dėl to, kad laikomės visų taisyklių, o tuo pat metu nemylime artimo, esame kietaširdžiai ir išdidūs. Nebūtų prasmės vien paraidžiui laikytis įsakymų, jei nesikeistų mūsų širdis, jei įsakymų laikymasis netaptų troškimu sutikti Dievą jo Žodyje, maldoje, jei nesiektume teisingumo ir taikos, nepadėtume vargstantiems ir persekiojamiems žmonėms.

Mes visi, gyvendami savo bendruomenėse, savo parapijose, savo miestų rajonuose, puikiai suprantame – sakė Pranciškus, – kiek daug žalos Bažnyčiai padaro ir kokio papiktinimo priežastimi tampa tie žmonės, kurie skelbiasi esą geri katalikai, dažnai eina į bažnyčią, o paskui, kasdieniame gyvenime nesirūpina šeima, apkalba kitus. Jėzus tai smerkia, nes tai krikščioniškam liudijimui priešinga laikysena.

Sekmadienio Evangelijoje skambėjusiais žodžiais Jėzus atkreipia mūsų dėmesį ir į gilesnę požiūrį: "Nėra nieko, kas, iš lauko įėjęs į žmogų, galėtų jį sutepti. Žmogų sutepa vien tai, kas iš žmogaus išeina" (15). Šitaip Jėzus pabrėžia vidaus, "širdies" pirmumą. Išoriniai dalykai nepadarys mūsų nei šventais, nei nešventais. Tik širdyje

gimsta mūsų ketinimai, pasirinkimai, troškimas daryti viską dėl Dievo meilės. Išorinė laikysena yra to, kas nuspręsta širdyje, pasekmė. Riba tarp gėrio ir blogio yra ne žmogaus išorėje, bet viduje. Galime paklausti: Kur tavo širdis? Jėzus sako: "Kur tavo lobis, ten ir tavo širdis". Kas yra mano lobis? Jėzus, jo mokymas? Jei taip, vadinasi širdis gera. O kaip jei mano lobis yra kas kita? Dėl to širdžiai visada reikalingas apsisvalymas, atsivertimas. Kitaip ir mūsų rankos bus nešvarios, ir mūsų lūpos negalės nuoširdžiai kalbėti apie meilę. Tik švarios lūpos gali tarti atleidimo žodžius. O tai įmanoma tik nuoširdžiai apvalius savo širdį.

Prašykime Viešpatį, Švenčiausiąjį Mergelei užtariant, kad duotų mums tyrą širdį, laisvą nuo bet kokios veidmainystės, – sakė Šventasis Tėvas baigdamas savo trumpą sekmadienį katechezę. "Esate veidmainiai", tarė Jėzus fariziejams. Jie yra veidmainiai, nes viena sako, o kita daro. Tad mes prašykime širdies laisvos nuo bet kokios veidmainystės, kad galėtume gyventi pagal tikrą įsakymų dvasią ir pasiekti jų tikslą, kuris yra meilė.

Vatikano radijas

Šiluvoje – Padėkos už laisvę diena

Kaip ir kasmet, paskutinį vasaros sekmadienį, rugpjūčio 30-ąją, Šiluvoje buvo švenčiama Padėkos už laisvę, tremtinių, partizanų ir laisvės kovotojų diena. Į šventę Marijos šventovėje dauguma žmonių tą sekmadienį atkeliaavo kaip tikrieji pilgrimai – pėsčiomis, dalyvaudami piligrimų eitynėse. Jos tradiciškai sekmadienio rytą prasidėjo dviejose vietose: Dubysos slėnyje prie Katauskių gyvenvietės ir Tytuvėnuose.

Pirmosioms eitynėms vadovavo Kauno arkivyskupas metropolitas Lionginas Virbalas, antrosioms – Šiaulių vysk. Eugenijus Bartulis. Prieš vidudienį, po beveik dviejų valandų piligrimų žygio su vėliavomis, giesmėmis, malda už Lietuvą, jos žmonės, abi eitynės pasiekė Šiluvą ir čia drauge dalyvavo iškilmingoje Eucharistijoje. Pilgriminės eitynės į Šiluvą galima pavadinti tarptautinėmis. Ir šiame jame dalyvavo Tarptautinės organizacijos už tradiciją, šeimą, nuosavybę nariai (TFP) parėmė Lietuvos Nepriklausomybės siekį 1990 m. milijonu surinktų parašų Kremliui) bei jaunųjų skautų grupė iš Gudijos.

Kauno arkivyskupijos pilgrimai drauge su ganytojais – arkivysk. Lionginu Virbalu, arkivyskupu emeritu Sigitu Tamkevičiumi, augziliaru vysk. Kęstučiu Kėvalu – saulėtą rytmetį išsirikiavo į koloną prie kryžiumi paženklintos vietos Dubysos slėnyje. Žygiui vadovavęs arkivysk. L. Virbalas kvietė jį skirti maldai už Tėvynę, kad Dievo padedami

išsaugotume Nepriklausomybę, kad Lietuvos žmonės būtų tikrai laisvi – laisvi nuo nuodėmės, puoselėtų dorybės. Ganytojas vadovavo Rožinio maldai, o vėliau, maldininkų eitynėms pasukus per Šiluvos šilą, – Kryžiaus keliui prie čia įrengtų Kryžiaus kelio koplytstulpių.

12 val. pilnutėlėje bazilikoje iškilmingai Eucharistijai vadovavęs arkivyskupas L. Virbalas kvietė joje dėkoti Dievui už laisvės dovaną, su dėkingumu prisiminti visus, kurie kovojo už Lietuvos laisvę. Ypač paragino melstis už tai, kad savo tėvynėje nestatytume Babelio bokšto, bet su Dievu puoselėtume laisvę, su Juo kurtume Lietuvos ateitį.

Eucharistiją koncelebravo vėliau pamokslą pasakęs arkivysk. emeritas S. Tamkevičius, vysk. K. Kėvalas, maldininkų nuo Tytuvėnų su malda atvedęs Šiaulių vysk. E. Bartulis, "Marijos radijo" programų direktorius kun. Gintaras Blužas. Pamaldose giedojo VDU Katalikų teologijos fakulteto choras "Veritas", vad. Vitos Liaudanskaitės-Vaitkevičienės.

"Paskutinį rugpjūčio sekmadienį pradėjome keliauti į Šiluvą dar tuomet, kai šio pasaulio galingieji planavo sukurti visuomenę be Dievo. Komunizmo kūrėjai mąstė, kad Dievas yra nereikalingas ir jo vietą galys užimti žmogus. Šio žmogaus leidžiami įstatymai turėjo

sukurti šviesų žmonijos rytojų. Religija, ypač krikščionybė, buvo nepageidaujamas reiškinys ir siekta ją uždaryti tarp keturių šventovės sienų. Dėl to ir piligrimystės buvo draudžiamos. Anuomet vieša piligrimystė į Šiluvą reiškė ne tik savo tikėjimo viešą išpažinimą, bet ir neįvardintą laisvės siekį. Okupacinė valdžia šito bijojo, todėl teismai bei lageriais bandė visa tai stabdyti. Nepasisekė, nes kova prieš Dievą visuomet pasmerkta pralaimėti", – savo homilijoje vėliau priminė arkivysk. emeritas S. Tamkevičius, atkreipdamas dėmesį, kaip aiškiai matome, jog tautos laisvės siekis visada ir visur buvo susietas su tikėjimu į Dievą. Ganytojas kvietė nedėjuoti, ištikimai, su Dievu, eiti tikrosios laisvės keliu.

Pamaldos už laisvę Šiluvos bazilikoje užbaigtos sugiedotu Lietuvos himnu.

Kauno arkivyskupijos Informacijos tarnyba

Atlaidai Gudijoje

Rugpjūčio 21-22 d.d. Gudijoje, Breslaujoje, vyko Marijos, Ežerų Valdovės, atlaidai. Vidurnaktį Mišias aukojo Vilniaus arkivyskupas metropolitas Gintaras Grušas. Pamoksle arkivyskupas kalbėjo apie Švč. Mergelės Marijos mums teikiamą pavyzdį. Ganytojas klausė: "Ką mums reiškia jos karaliavimas? Dabar mes galime atsigręžti į Dievą kaip į Tėvą, mums dovanojama Motina, kuri mus lydi, užtaria, kad sektume jos tikėjimo, pasitikėjimo ir ištikimybės keliu, kol galėsime dalytis džiaugsmu su jos Sūnumi amžinybėje. Patikėkime savo rūpesčius ir troškimus Tai, kuriai Dievas patikėjo mus."

Vilniaus arkivyskupas kvietė patikėti savo gyvenimą ir šeimas mūsų Karalienės, mūsų Motinos vedimui ir užtarimui. Pamokslininkas ragino skirti laiko kiekvieną dieną Rožinio slėpinių apmąstymui. Po vidurnakčio Mišių atlaidų dalyviai dalyvavo procesijoje su Rožinio malda, buvo nešamas popiežiaus karūnomis karūnuotas Breslaujos Marijos, Ežerų Valdovės, paveikslas, kuriame vaizduojama Marija su kūdikiu.

Vilniaus arkivyskupija

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu); \$135 (1 klasės paštu)

RĖMĖJO – \$105 (paprastu paštu), \$155 (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), \$105 (paprastu paštu,) (Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari; \$125 – rėmėjo; \$165 – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redaguoja: R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, red. pav. S. Katkauskaitė, tech. redaktorė A. Minkevičienė. Administratorė A. Trussow. Tinklalapis www.tevzib.com - redaktorė A. Benotaitė Rankraščiai taisyti redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.
Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

Canada

LIETUVIŲ VĖLIAVOS

Zigmas TAMAKAUSKAS

Lietuvių vėliava pirmą kartą istoriniuose šaltiniuose abstrakčiai, nenurodant jos išvaizdos, paminėta XIV š. pabaigoje Vygan- do Marburgiečio kronikoje aprašant lietuvių kautynes su kryžiuočiais prie Veliuonos, tuomet vadintos Bajerburgo pilies. Įdomiai lietuvių vėliavas, susietas su Žemaitija, aprašo, pažymėdamas jų baltą baltišką spalvą ir Simonas Daukantas: “Kariauna, stodama į kovą, turėjo priešaky didelę baltą vėliavą, ant kurios buvęs skydas, pusiau perdalytas, viršutinėje pusėj geltoni, o apatinėje mėlyni laukai, geltonuosiuose laukuose karūna buvusi stati, o mėlynuosiuose aukštynoka”. Kartais turėję baltą vėliavą, kurios skyde buvęs žmogus, besėdįs meškos galva, ant kurios vėliavos buvę išrašyti tie žodžiai: “Dieve Kūrėjau, supyk ant pūstytojų, užtik juos”. Balta spalva reiškusi senovės lietuviams būdingas gražias moralines savybes: nekaltumą, dorumą ir teisingumą. XV š. lenkų kronininko Jano Dluogošo Žalgirio mūšio aprašyme minima, kad Vytauto atvesti pulkai turėjo raudonas vėliavas su baltu raiteliu ant bėro, juodo ar obuolmušo – su apskritomis dėmelėmis žirgo. Taip pat pažymimos vėliavos su Gediminaičių stulpais. Manoma, kad pastarąsias vėliavas turėjo kariai, atvykę iš Trakų žemės, kuri buvo laikoma Vytauto tėvonija. Vėliavos su raiteliu priklausiusios kitiems lietuvių pulkams, atvykusiems iš kitų Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės žemių.

Po Liublino unijos vėliavoje greta Vyčio ar kitoje pusėje jau ryškėja ir lenkų Baltasis erelis. Kiek žinoma, Lietuvos herbinės vėliavos nuo XVI š. antrosios pusės buvo trijų spalvų. Didžiosios kunigaikštystės, Vilniaus vaivadijos ir jos apskričių – pavietų vėliavos turėjo raudoną spalvą, Lietuvos didžiojo etmono, Trakų vaivadijos su jos pavietais vėliavos buvo mėlynos, o Žemaitijos – baltos. Visų vėliavų pagrindinėje pusėje buvo vaizduojamas valstybės herbas. Taigi, Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės vėliava buvo raudona su Vyčiu – baltu raiteliu. Ši vėliava išliko iki pat XVIII š. pabaigos.

Baigiantis XVIII š., Europos valstybės pradėjo kurti savo tautines vėliavas su įvairių spalvų juostų deriniais. Tokiai tendencijai pavyzdį davė Prancūzija, per Didžiąją savo revoliuciją pakeitusi senąją vėliavą į juostuotą, atitikusią to meto tris revoliucijos šūkius: laisvė, lygybė, brolybė. Kai kuriose valstybėse valstybinės vėliavos tapo ir tautinėmis vėliavomis. Lietuva patekusi į carinės Rusijos imperijos nagus, praradusi savo valstybingumą, negalėjo rūpintis ir savo tautinės vėliavos reikalais. Nuo XVII š. žinoma Mažosios Lietuvos trijų horizontalių juostų vėliava: viršutinė – žalia, vidurinė – balta, apatinė – raudona. Ji pradėta naudoti 1660 m. Šios vėliavos spalvos nuo 1725 metų buvo naudojamos ir lietuvių dragūnų pulkų simbolikoje. Šią trispalvę turėjo ir Karaliaučiaus universiteto lietuvių studentų korporacija “Lituania”, veikusi nuo 1829 m., bei kiek vėliau įkurta Tilžėje lietuvių tautinė draugija “Birutė”.

Savo vėliavą nuo XIX š. antrosios pusės turėjo ir lietuvių draugijos Jungtinėse Amerikos Valstijose. Čia buvo pasirinktos dvi – balta ir mėlyna spalvos. 1900 m. Bruklino lietuvių draugija turėjo raudoną-geltoną-mėlyną vėliavą. 1905 m. Apaštalo švento Mato draugija savo vėliavoje vidurinę geltoną spalvą pakeitė į baltą. Ši raudona-balta-mėlyna vėliava buvo naudojama įvairiuose lietuvių suvažiavimuose. Vėliau –

1912 m. atsirado raudonos-žalios-geltonos spalvų derinys. 1914 m. lapkričio mėnesį jau priimtas kitas spalvų derinys: geltona-žalia- raudona. Viduryje buvo auksinis skydas su Vytimi. Taigi šiame krašte veikusios draugijos pasigamindavo pagal savo išmanymą savo vėliavą ir laikydavo ją tautine. Per I Pasaulinį karą pabėgę į Rusiją lietuviai naudojo žalios-baltos-raudonos vėliavos spalvas. Matyt, juos veikė Mažosios Lietuvos vėliavos spalvos, priimant jas, kaip savas, tautines spalvas. Tautinės vėliavos pačioje Lietuvoje klausimas pirmą kartą svarstytas 1905 metais gruodžio mėnesį Lietuvių suvažiavime – Didžiajame Vilniaus seime. Dr. Jonas Basanavičius pasiūlė Lietuvos tautine vėliava pripažinti LDK vėliavą su baltu raiteliu raudoname lauke. Tačiau šis pasiūlymas nebuvo priimtas, nes raudona spalva buvo susijusi su revoliucionierių vėliavos spalva ir reiškė susirinkusiųjų daugumai neigiamas sąsajas. Be to, Vytis raudoname lauke visada buvo ne tautinė, o valstybės vėliava.

Ginčai dėl tautinės vėliavos atsinaujino 1917 m. būsimo Lietuvos konferencijos išvakarėse. Susirinkusieji pas dr. J. Basanavičių konferencijos rengėjai nutarė vėliavos spalvas išrinkti iš tautinių audinių. Dailininkas Antanas Žmuidzinavičius tautiniuose drabužiuose bei juostose išvelgė dvi vyraujančias spalvas – žalią ir raudoną. Jis ir parengė tokį dvispalvės vėliavos projektą. Žalia - raudona vėliava puošė ir istorinę Lietuvių konferenciją, vykusią Vilniaus miesto teatro saleje. Tačiau ši vėliava daugeliui Konferencijos dalyvių atrodė niūrokai. Žinomas archeologas ir tuometinis heraldikos specialistas Tadas Daugirdas pasiūlė tarp žalios ir raudonos spalvos įdėti geltonos spalvos juostą. Ji turėjo simbolizuoti prisikeliančios Lietuvos aušrą. Tačiau Konferencija vėliavos klausimo neišsprendė. Šį klausimą pavedė išspręsti išrinktai Lietuvos tarybai. Taryba tuo reikalu sudarė komisiją, į kurią įėjo Tadas Daugirdas, Jonas Basanavičius ir Antanas Žmuidzinavičius. Komisija nusprendė pirminį vėliavos projektą papildyti dar viena tokio pat pločio – geltona spalva. Taip atsirado dabartinė mūsų vėliava su vienodo pločio horizontalios juostos trimis spalvomis: geltona, žalia, raudona. Ją Komisija priėmė 1918 m. balandžio 19 dieną, o Lietuvos taryba ją patvirtino kaip laikiną Lietuvos valstybės vėliavą. Šios vėliavos spalvos, kaip valstybės spalvos, pažymėtos ir Steigiamojo seimo 1922 m. rugpjūčio mėnesio 1 dieną priimtoje pirmojoje nuolatinėje Lietuvos valstybės konstitucijoje. Tokią pačią nuostatą matome ir 1928 metų Lietuvos valstybės konstitucijoje. 1938 m. Konstitucijoje šios spalvos įvardintos jau kaip tautinės, pabrėžiant čia visose minėtose Konstitucijose pažymėtą Valstybės ženklą – baltą Vytį raudoname lauke.

Bus daugiau

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

PREMJERAS – TINKAMIAUSIAS

Likus metams iki seimo rinkimų, šalies visuomenė ir toliau lieka palankiausia dabartiniam premjerui. Dauguma rinkėjų įsitikinę – Algirdas Butkevičius tinkamiausias premjeras būtų ir ateityje. Už jį pasisako 20,9% rinkėjų, rodo naujausia apklausa. Tačiau nemaža dalis piliečių šioje kėdėje matytų ir kitus politikus – europarlamentarus liberalą Antaną Guogą (10,8%), partijos “Tvarka ir teisingumas” pirmininką Rolandą Paksą (9,8%), seimo narį, Liberalų sąjūdžio vadovą Eligijų Masiulį (9,2%). Tai rodo šią vasarą “Vil-morus” atlikta apklausa.

Anot politologo Tomo Jane-liūno, su prezidente Dalia

Grybauskaite populiarumu konkuruojančiam premjerui sąlygos pelnyti žmonių simpatijas buvo palankios – vyriausybei neteko darbuotis krizės sąlygomis, išvengta didesnių skandalų.

Zigmantą Balčytį premjeru norėtų matyti 8,1% apklausos dalyvių, Valentina Mazuronį – 7%, Ramūną Karbauskį – 6,2%, Gabrielių Landsbergį – 5%, Viktorą Uspaskichą – 4,9%, Andrių Kubilių – 2,7%, Petrą Gražulį – 1,6%, Valdemarą Tomaševskį – 1,4%, Viliją Blinkevičiūtę – 0,5%, Petrą Auštrevičių – 0,4%, Ireną Degutienę – 0,3%.

SEIMO PIRMININKĖ JAV-se

Lietuvos seimo pirmininkė Loreta Graužinienė rugpjūčio pabaigoje dalyvavo JAV vykusiame 10-ajame Moterų parlamentų pirmininkių susitikime ir 4-ojoje Pasaulio parlamentų pirmininkių konferencijoje. 10-ajame Moterų parlamentų pirmininkių susitikime L. Graužinienė kalbėjo apie smurtą prieš moteris konflikto zonose, remdamasi Ukrainos pavyzdžiu. Taip pat renginio metu vyko parlamentų pirmininkių diskusijos, įvertinant šiandienius būdus siekti, kad sprendimų priėmimo procesai ir institucijos būtų labiau orientuoti į lyčių lygybę bei finansavi-

mo naujoves šiems siekiams įgyvendinti.

Jungtinių Tautų būstinėje vykusiame 4-ojoje Pasaulio parlamentų pirmininkių konferencijoje L. Graužinienė kalbėjo diskusijoje tema “Kad demokratija tarnautų taikai ir tvariam vystymuisi kuriant žmonių trokštamą pasaulį”. Be to, konferencijoje aptartas didėjantis tarptautinio bendradarbiavimo parlamentinis matmuo, parlamentų dalyvavimas, kuriant ir įgyvendinant naujus darnaus vystymosi tikslus, lyčių lygybės principo įsijungimas į parlamentto veiklą ir kiti klausimai.

MOKESČIAI UŽ GINTARO GAVYBĄ

Vyriausybė sutinka didinti mokesčius už gintaro išgavimą. Lietuvoje rengiantis skelbti konkursą gintaro išteklių žvalgybai ir gavybai. Rugpjūčio 19 posėdyje vyriausybė pritarė Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo pataisoms, kuriomis numatoma, kad didesnis mokestis sieks apie 20% gintaro rinkos vertės, Europos sąjungoje jis svyruoja apie 15-25%, o gintaro rinkos kaina šalyje paskutinį kartą buvo nustatyta 1992 m.

Premjeras Algirdas Butkevičius tvirtino, kad mokesčių padidinimas neturėtų atbaidyti galimų gintaro žvalgybos

ir gavybos konkurso dalyvių. Mokesčio tarifą už išgaunamą gintarą siūloma didinti iki 280 eurų už kilogramą, kai gintaro frakcija yra iki 40 mm ir iki 900 eurų už kilogramą, kai ji yra didesnė kaip 40 mm.

Aplinkos ministerijos teigimu, patvirtinus naujus mokesčių dydžius, pirminiais apskaičiavimais, už išgautus gintaro išteklius iš Juodkrantės telkinio iš viso būtų gauta apie 41 mln. eurų pajamų. 70% šio mokesčio pajamų tektų valstybės biudžetui, 20% – savivaldybės, kurioje išgaunamas gintaras, aplinkos apsaugos programai.

Pagal BNS žinias parengė R. Jonaitienė

Apsilankymas

Dr. Jono Šliūpo vaikaitis Kęstutis Šliūpas, gyv. Š. Kalifornijoje, 2015 m. rugpjūčio 13 d. lankėsi savo senelio “Aušrininko dr. Jono Šliūpo archyve”, Šiaulių universiteto bibliotekoje.

Nuotraukoje (iš k.) Dalia Mikučiauskienė, bibliotekos direktorė Gražina Lamanuskienė, Kęstutis Jonas Šliūpas ir Vilija Montvilienė Ntr. Šiaulių universiteto bibliotekos

X Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventės “Padainuosim dainų dainele” aidais

“Smagu matyti, kad vis gimsta naujų jėgų, žmonių ir naujų genijų. Jūs visi matėt prieš pora minučių, kaip Algis Kairys čia, autobuso prieky, dirigavo. Man rodo, kad galim jį pavadinti 'very fast learner'. Aš kiekvieną mostą supratau – pradėjau dainuoti laiku, o užbaigiau... irgi laiku. Taigi turime naują dirigentą”. – šmaikštavo “Volungės” vadovė Dalia Viskontienė, autobusu grįžtant iš Čikagos.

Volungiečių kelionė namo neprailgo dalinantis puikiai organizuotos Dainų šventės įspūdziais. Visi sutartinai tvirtino, kad labiausiai patiko dainuoti kantatą “Dainuojanti revoliucija” ir matyti vaizdus pakartojančius tai, kas vyko Lietuvoje prieš 25 metus. Puikiai Dainų šventę įvertino ir svečiai iš Lietuvos, kuriuos kalbinau pasibaigus pagrindiniam Šventės koncertui.

Alfonas Vildžiūnas, Klaipėdos choro “Aukuras” vadovas, anot jo paties, “jaučiasi mohikanu” dalyvaudamas jau trečioje Amerikos lietuvių DŠ. Jis tvirtino, kad čia, Amerikoje, jaučia didelę lietuvių vienybę. “Čia pamatėm tai, ką vadinau dvasia. Dainų šventės Lietuvoje panašėja į chorvedžių šventes. O čia, Amerikoje, pamatėm šventę visiems – ir žiūrovams, ir dalyviams. Koncerto metu atkreipiau dėmesį į kitos tautybės ir net rasės moterį, gal kokią ambasadorę, kurios įsijautimo į lietuvišką dainą

buvo neįmanoma nepastebėti. Lietuvos užsienio reikalų ministerį Lina Linkevičių vėliau pasistatėm kartu dainuoti “Mūsų dienos, kaip šventė”.

A. Vildžiūnas atvyko su 40 dainininkų iš dviejų chorų – Klaipėdos “Aukuro” ir Plungės Kultūros centro kamerinio choro. Choristai vadovui pasakojosi, kad nuo pirmos repeticijos dainavo su ašaromis akyse, prisimindami matytus vaizdus Lietuvoje prieš 25 metus, o dabar apie tai dainuojantys Amerikoje. “Šeštadienio generalinėje repeticijoje dar nebuvo mums aišku, kaip viskas vyks. Bet taip kaip režisūriškai viskas susidėliojo koncerto metu – nusistebėjau: tam, kad keturių valandų koncerto programa neprailgtų, kad būtų labai tiksliai sudėti akcentai, laiku pakeista nuotaika, reikėjo tikrai labai pasistengti. Ir tai buvo atlikta nepriekaištingai!” – savo susižavėjimu dalinosi “Aukuro” vadovas. “Atvykdami čia, mes nors vienu veiksmu parodom, kad esam kartu su užsienio lietuviams. Grįžęs į Lietuvą po ankstesnių švenčių kiek galėjau dalinausi įspūdziais, rodžiau įrašus, vedžiau seminarus, dalinausi informacija chorvedžių vasaros stovyklose. Visi nepaprastai susidomėję žiūrėjo ir klausėsi, kas ir kaip čia vyksta. Stebėjosi dainuojančių vyrų kiekiu, ką Lietuvoje labai sunku pasiekti. Žmonėms gi smalsu kas vyksta kitur” – užbaigė pokalbį A. Vildžiūnas.

Audrius Petrauskas, Kauno kultūros centro “Tautos namai” mišraus choro “Diemedis” vadovas, prisipažino dalyvaujant Amerikos Dainų šventėje pirmą kartą. “Čia lietuviai kitaip reaguoja į lietuvišką dainą, žodį, lietuvišką padėką. Daina “Kur giria žaliuoja” sugraudino Rimantą Guzaitį iš Indianapolio – mūsų geraširdį palydovą kelionėse po Ameriką. Čia Šventės repertuaras buvo labiau skirtas žiūrovams. Nors buvo dainų, kurios mūsų dainininkams nebuvo lengvai “įkandamos”. Mielai dainavome ir dainuosime dainas “Kur Tėvynė, kur motutė”, “Namų ugnis”, o kantatą “Dainuojanti revoliucija” tikimės sudainuoti ir Lietuvoje”.

Rolandas Daugėla, Kauno Vytauto Didžiojo šventovės kamerinio choro “Cantate Domino” vadovas, liko “be galo sužavėtas, nustebintas, be galo laimingas, kad čia buvau. Mačiau DŠ organizacinio darbo pradžią, vidurį ir patį koncertą. Tai tarsi kilimas į kalną, į piramidės viršų. Jei ir buvo kokių nesklandumų, tai atitinkamam tarpsnyje taip ir turėjo būti – vėliau viskas buvo sutvarkyta iki smulkmenų. Neturėčiau nė vieno priekaišto. Šventės meno vadovas Darius Polikaitis žavėjo aukštu meistriškumu visame kame. Labai nustebino čia patrigubėjęs šiltas jausmas Lietuvai, kai tuo tarpu Lietuvoje šis jausmas yra tapęs įprastu ar tarsi savaime supran-

tamu dalyku. Esu įsitikinęs, kad dalis repertuaro turi būti išgirsta ir lietuviams Lietuvoje, jei kūriniai parašę Amerikos kompozitoriai juos leistų atlikti. Tai labai emociškai stiprūs kūriniai, sukeltys stiprius tautinius jausmus”.

Lietuvos liaudies kultūros centro direktorius Saulius Liausa taip pat liko maloniai nustebęs. “Lietuvybės išlaikymui Dainų šventės yra pats geriausias formatas. Tai ne vien kalbos, tapatybės išlaikymas, tai didžiulė tautos šventė. Ypatingai džiugu, kad čia vyravo gera nuotaika, daug geranoriškumo, meilės vieni kitiems ir Lietuvai. Šventė ypatinai gera” – tvirtino p. Liausa, kuris yra ir pagrindinis Dainų švenčių Lietuvoje rengėjas. “Lietuvoje tam pajungiamos valstybinės institucijos, turim daug žmonių, o čia taip puikiai viskas padaryta, ypač žinant, kad dainininkai turėjo suvažiuoti iš visos Amerikos ir susijungti į bendrą chorą. Puikus koncertas, įdomūs sprendimai, orkestras, vaizdai didžiuliam ekrane sustiprinantys įspūdį. Aukščiausias organizavimo lygis”.

Torontietė muzikė ir dainų tekstų autorė Nijolė Benotienė autobuse buvo iškalbi. “Kas galėjo dalyvauti šioje šventėje, bet nedalyvavo, tai tikrai save nuskriaudė. Šventė buvo patriotinė, istorinė, labai tautinė, graži, gili Šventė, labai reikalinga politiniu atžvilgiu. Labai reikalinga šiuo momentu, kai mūsų tautai, mūsų valstybei, trims Pabaltijo tautoms grėsmė nemažėja. Iškovota laisvė po 25 metų dar yra gležna ir trapi. Tai jausdami save klausiamo dainos žodžiais – “Kieno tas alsavimas karštas virš mano ir tavo galvos...” (žodžiai iš G. Tautkaus dainos “Tėvynė dainų ir artojų” pagal J. Marcinkevičiaus eiles). Žmonės iš Lietuvos, manau, išsivežė gilų įspūdį, kurį paskleis Lietuvoje. Mes tik galime jiems palinkėti surengti šventę Lietuvoje, tokią pat stiprią emocija, tautine prasme”.

Lapkričio 7 d. dar kartą volungiečiai pakvies ir Prisikėlimo parapijos vakarienę, kad visi prisimintume X Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventės akimirkas ir dainas, nustebintume kitus ir patys save, pasidžiaugtume atliktu dideliu darbu.

Danguolė Lelienė,
2015 rugpjūtis

TORONTO MAIRONIO MOKYKLA

Aš dainavau dainų šventėje

Po savaitės Toronto lietuviškos Maironio mokyklos mokiniai šeštadieniais rinksis į pamokas, pertraukų metu dalinsis vasaros atostogų įspūdziais ir prisiminimais. Ne vienam iš jų atmintyje ilgam išliko įspūdingos Šiaurės Amerikos lietuvių X Dainų šventės Čikagoje dienos. Jais šiandien pasidalija viena iš mažųjų dainininkų.

Aš dainavau Dainų šventėje Čikagoje. Tai trečioji Dainų šventė, kur aš dainavau. Prieš tai buvo Toronte ir Vilniuje. Kiek bus Dainų švenčių, aš visose dainuosiu. Tikiuosi, kad dainuos ir mano draugai. Kai aš dainuoju, mano mintis skraido po visą pasaulį, po metų laikus. Daugiausia galvoju apie Lietuvą ir ją matau. Labiausiai patiko daina *Širdžių kalba*. Labai graži melodija, lengva dainuoti. Gražūs žodžiai. Labai gražios ir *Pamario dainos*. Jas dainavome pernai ir Lietuvoje Dainų šventėje.

Dainavo visi, kas buvo salėje. Kas nemokėjo žodžių,

jie juos skaitė ekrane. Juokinga buvo, kai vaikai dainavo *Tave aš pamačiau, tave aš pamylėjau*. Man buvo įdomu dainuoti *Už žalių miškelį*. Mes dainavom ir žiūrėjom į ekraną. Ten rodė mišką, bernelį ant arklio, mergelę. Kaip *Mine-Craft* žaidime. Tas žmogus, kur taip padarė, turi būti labai protingas. Tik man nelabai patiko ekranas, kai dainavom *Kur plaukia laivai*? Reikėjo dar kranto ir malūno. Ir kaip pabaigoje vaikai pasiima laivus iš vandens. Tikriausiai, neužteko laiko taip padaryti.

Buvo liūdna, bet gražu, kai vaidino *Baltijos kelią*. Buvo Lietuvos vėliavos. Atsirado Vilnius toje salėje. Galvojau, kad esu Lietuvoje.

Mano choras fotografavosi prie Dainų šventės paukščių. Jie buvo nupinti iš gėlių. Labai gražūs.

Aš manau, buvo sunku paruošti tą šventę. Ji buvo didelė. Dainavo daug žmonių. Galėtų būti vien vaikų Dainų šventės kas metai. Arba vien Kanados vaikų Dainų šventės. Būtų mažiau darbo. Mama sako: gerai, kai vaikai dainuoja. Tai ir dainuotume.

Viktorija De Iuliis

Viktorija De Iuliis pirma iš kairės su “Gintarių” choro vadove D. Grigutiene ir kitais choro dainininkais Čikagoje prie Debesies Vartų skulptūros, kitaip vadinamos Pupos vardu, pasiruošę giedoti Lietuvos himną liepos 6 dieną

EIME DAINUOTI!

Kvietimas galioja ir po 40 metų...

Pirmosios "volungietės", 1975 m.

Švenčiant choro 40-metį, pokalbiui pakvietėme Toronto "Volungės" choro pradininkę – torontietę, buvusią pradžios mokyklos mokytoją Laimą Gustainytę-Uderienę.

"Volungėn" pagaliau priėmė ir vyrus, 1982 m.

Esi "Volungės" pradininkė. Pradėjai "Volungę" kada? Kodėl? Kas motyvavo imtis iniciatyvos?

Iš tikrųjų viskas prasidėjo čikagiškio muzikos mokytojo Fausto Strolios dėka, Dainavos ateitininkų stovyklose. Kas vasarą jis formuodavo stovyklos chorelį. Aš ir keletas kitų merginų iš Toronto visuomet įsirašydavom į stovyklos chorelį. Prisijungdavo ir iš kitų miestų, aišku, ir vyrų. Faustas Strolia mokydavo įdomų repertuarą, sunkesnį nei tik paprastos stovyklinės dainos. Pasidarė įdomu dainuoti. Kas vasarą sueidavom vėl į stovyklinį chorelį. Panorom dainuoti ir grįžus iš stovyklų į namus. Po stovyklų, pradėjom gauti kvietimus atvykti padainuoti į įvairius telkinius. Pirmieji šį, dabar jau pasivadinusį Studentų ateitininkų choreliu, pasikvietė Ročesterio lietuviai. Vykome pirmam koncertui už stovyklos ribų su dideliu entuziazmu. Tai ir paskatino nenustoti dainuoti, bet chorelį tęsti toliau. Deja, atkrito iš įvairių miestų prisijungę vyrukai ir likome mes 8 torontiškės moterys. Mes tuomet ir nutarėme dainuoti toliau kaip moterų vienetas ir 1974 m. pradėjome ieškoti Toronte muziko/vadovo, kuris galėtų mus mokyti ir tobulinti. Pakalbinau Toronte žinomą chorvedę Dalią Skrinskaitę-Viskontienę, ir ji mielai sutiko su mumis dirbti. Taip ir gimė pirmoji 8 moteriškų balsų "Volungė". Mūsų pirmasis pasirodymas buvo 1975 m. Toronto Ateitininkų tėvų komiteto surengtame kasmetiniame "Havajų vakare". Po to netrūko mums kvietimų.

Ar buvo Toronte tuo metu dainos vienetų? Kodėl steigti naują grupę?

Toronte tuo metu stipriai reikėsi suaugusiųjų mišrus choras "Varpas". Bet buvo vietos

mažesniai lietuviškam vienetui. Buvo smagu, tai ir dainavom. Mes studentės ar tik ką mokslus baigusios, pradėdamos naujas karjeras, taip pat panorome vieneto, kuris gilintųsi į tradicines lietuvių liaudies dainas, sutartines. Pasiryžome steigti naują dainos vienetą, kurio tikslas – puoselėti senovės lietuvių dainos kultūrą.

Kaip pasivadinate "Volunge" ir kas dainavo pirmoje "Volungėje"?

Iš pradžių buvo siūlyta pasivadinti "Pyne" – atseit, dainų pynė. Bet kažkas pasiūlė pasivadinti labai gražiai giedančio Lietuvos paukščio vardu "Volungė" ("Golden Oriole"). Tai ryškiai geltonos spalvos su juodais sparneliais ir uodega, Lietuvos miškų giedorius, sukantis lizdus aukštai medžių viršūnėse. Visos balsavome ir tapome "Volunge". Pirmąją dainininkų grupę sudarė: Laima Underienė, Ramunė Ulbaitė, Regina Giniotienė, Loreta Krikščiūnaitė, Ramona Vaičiūnaitė, Rita Kolyčiūtė, Rūta Urbonaitė ir Rasa Bukšaitytė. Choro vadovė – Dalia Viskontienė. Akompaniatorė – Silvija Freimanienė. Po keleto metų chorvedei trumpam persikėlus gyventi į tolimą Kanados vakarų provinciją – Albertą, laikinai dirbome su ponija Danute Rautinš. Grįžus į Torontą, chorą vėl perėmė D. Viskontienė ir jam vadovauja iki šiandienos.

Maždaug 1980-81m. prisijungė vyrai. "Volungė" tapo mišriu choru. Kai būdavome tik moterys, teko kartais ir gerokai "susiėsti", bet kai atėjo vyrai, visi moteriški "barniai" dingę. Vyrų atėjimas įgalino chorą imtis kitokio, platesnio repertuaro.

**Kalbėjosi Gabija Petrauskienė
Bus daugiau**

KANADOS ĮVYKIŲ APŽVALGA

MOKSLININKAMS - PREMIJOS

Jau 70-uosius metus iš eilės paskirtos Lasker fondo premijos medicinos srities mokslininkams, atliekantiems svarbius tyrimus. Albert Lasker premija skirta Evelyn Witkin, profesorei emeritei (Rutgers universitetas New Brunswick, New Jersey) ir Stephen Elledge (Bostono moterų ligoninė). Abu mokslininkai ilgus dešimtmečius tyrinėjo, kaip žmogaus genai reaguoja į radiacijos ir chemoterapijos poveikį. Lasker-Bloomberg premija skirta grupei "Dak-

tarai be sienų" už jų pastangas sustabdyti ebola ligos plitimą Afrikoje ir greitą reagavimą į visuomenės sveikatai kylančias grėsmes. Rugsėjo 18 dieną šios premijos (kiekvienam skirta po \$250,000) bus įteiktos Niujorke.

Lasker fondas įsteigtas 1942 m. Albert Lasker buvo sėkmingas verslininkas reklamos srityje ir medicinos mokslo rėmėjas iki pat jo mirties 1952 m. Lasker žmona Mary tęsė vyro pradėtus darbus, toliau skatindama medicinos mokslo tyrimus iki pat jos mirties 1994 m.

SIENOS – SENAS IŠRADIMAS

Rinkiminės kampanijos visada atneša daug įdomių ir kartais netikėtų pasiūlymų, naujovių. Kandidatas į JAV prezidentus Donald Trump atkakliai gina savo sumanymą siena atsiverti nuo Meksikos ir taip sustabdyti nelegalią imigraciją. Jis užmiršo, kad sumanūs meksikiečiai moka rausti požeminius tunelius. Dar įdomiau nuskambėjo kitas siūlymas: JAV respublikonų kandidatas Wisconsin gubernatorius Scott Walker pasiūlė statyti... JAV-Kanados sieną. Jis tikriausiai pamiršo, kad abi šios valstybės turi ilgiausią pasaulyje

tarptautinę sieną. Ji tęsiasi beveik 9,000 km, nemaža jos dalis – beveik 40% šios sienos eina vandeniui. Tad jeigu D.Trump siūloma siena (1,040 km) su Meksika kainuotų \$3.2 bln., JAV-Kanados siena kainuotų dešimteriopai brangiau – \$30 bln. Statyti sienas – ne naujas sumanymas, nuo senų ir naujesnių laikų mes turime nemažai pavyzdžių, kai pastatytas sienas teko nugriauti. Gal geriausia pagalba, sprendžiant valstybių pasienio problemas – dalykiškas ir draugiškas bendradarbiavimas?

KALNAS KEIČIA VARDĄ IR ...AUKŠTĮ

Aukščiausias Šiaurės Amerikos kalnas Aliaskoje keičia ne tik vardą, bet ir savo aukščio matmenis. Buvusiam McKinley kalnui sugražinamas Denali vardas – vietinės Athabascan genties žodyne tai reikštų *aukštasis kalnas*. Apie senojo vardo sugražinimą buvo paskelbta JAV prezidento B. Obamos apsilankymo Aliaskoje išvakarėse. Kalnas buvo pavadintas 25-ojo JAV prezidento William McKinley vardu. Jis niekada nesilankė Aliaskoje.

Naudojantis pačiais tiksliaisiais dabartiniais prietaisais nustatyti ir atnaujinti duomenys apie tikrąjį kalno aukštį. Anksčiau buvo skelbta, kad aukščiausiame taške kalno aukštis siekia 6,193 m. Dabar nustatyta, kad šis nuotolis mažesnis 3 metrais ir siekia 6,190 m. Aukščiausia Š. Amerikos viršukalnė vi-

lioja alpinistus savo ledynais ir nuo jų matomu išpūdingu kraštovaizdžiu, tačiau viršūnė pasiekama nelengvai. Čia ledas ir sniegas neištirpsta ištisus metus, siaučia stiprūs vėjai. Kasmet Denali viršūnę bando pasiekti daugiau kaip 1,200 alpinistų, tik pusė jų įveikia sunkumus ir pasiekia tikslą.

PASAULINIS PRIPAŽINIMAS KANADIETEI

Albertos provincijoje gyvenanti Enoch Cree bendruomenės narė Ashley Callingbull-Burnham, 25, tapo pirmąja čiabuve ir pirmąja kanadiete, laimėjusia *Visatos ponios - 2015* vardą. Nuo 2007 metų rengiamas tarptautinis ištekėjusių moterų grožio konkursas, skatinantis ir vyresnio amžiaus moteris domėtis visuomenine veikla ir atskleisti

savo talentus. Šiemetinis renginys vyko Gudijoje, jame Kanadai, laimėjusi vietinį konkursą, ir atstovavo Ashley Callingbull. Ji yra šokėja ir profesionali aktorė, bet neišvengusi sunkumų, kurie dažniausiai lydi Pirmųjų tautų paaugles ir moteris. Ji yra patyrusi seksualinę ir fizinę prievartą, rinkusi tuščius butelius, kad prasimaitintų, bet atkakliai siekė šviesesnio gyvenimo, mokslo, profesinės karjeros. Laimėjusi daugelio trokštamą *Pasaulio Ponios* vardą, Ashley prisipažįsta, kad sulaukė nemažai rasistinių pastabų ir įžeidimų, tačiau konkursas, skirtas kovai prieš moterų ir vaikų prievartą, ją paskatino ir toliau savo bendruomenėje siekti pokyčių, gerinant moterų ir vaikų saugumą, jų gyvenimo sąlygas.

Pagal *Canadian Press* parengė S. Katkauskaitė

LIETUVIŲ TELKINIuose

Andrius Breichmanas, sūnus Gedimino ir Irenos Breichmanų, Genovaitės Dumčiūtės-Breichmanienės vaikaitis, baigė Parkside gimnaziją savo gyvenamame mieste, Dundas, Ontario, "Ontario Scholar" pažymėjimu. Gimnazijoje žaidė krepšinį kaip "city all-star" ir taip pat Hamiltono komandoje "Kovas", kuri jam žaidžiant laimėjo ŠALFASS jaunių rungtynes. Įsigijęs matematikos ir inžinerijos bakalaurą laipsnį Queen's universitete, Kingston, Ont., aukščiausias

pažymiais (Honours First Class), jį pasamdė Hatch Engineering firma Mississaugoje ir paskyrė darbu prie įvairių Alcoa projektų Pittsburgėje (JAV) ir Jamaikoje. Tapo inžinieriumi (Professional Engineers of Ontario) su P. Eng. pažymėjimu. Toliau studijavo Ross School of Business, Michigan universitete (Ann Arbor), įgijo Master of Business Administration laipsnį (MBA). Dirbo Bank of Montreal Capital Markets, Metals and Mining, Precious Metals skyriuje, o pastaruosius dvejus su puse metų to banko Londono skyriuje, Didžiojoje Britanijoje, Nesbitt Burns, Metals & Mining. Jis laimėjo pirmą vietą iš 10 "Thomson Reuters Starmine Analyst Award" kandidatų, su 26.9% apyvarta per metus. Apie tai buvo paskelbta *The Globe and Mail* š.m. gegužės 20 d. **Inf.**

LIKUS TIK NAMŲ PAMATAMS

Namai, netekę žmonių/savininkų, apsineša dulkėmis ir voratinkliais... kol visiškai sugriūva...

Būna panašiai su mažomis ir mažėjančiomis bendruomenėmis. Neįmatant, ar nenorint įmatyti, kas ateityje, pastebimų joje netikėtų. Bet tai tinka, ir didiesiems telkiniams. Po netikėto ir staigaus lietuvių centro Kanados Londone, Šiluvos Marijos parapijos uždarymo, dailiai išpuoštos šventovės ir jos dailios salės su scena, virtuve, knygyno su archyvu netekimo – praradimo – likom tik pavargusi, sparčiai besenstančių žmonių salelė. Ir neieškant, kas gelbėtų-išgelbėtų. Nes nėra. Ir kokiame tikslui?

Lyg po "tsunami" bangos dar bandant atrasti bent daleles, šipulėlius to, kas prarasta. Jau net ir prieš tai prarandant jaunuosius, stiprių mokytojų vedamą L. Eimanto šeštadieninę mokyklą, po jos, jau gausų ir galiausiai stipriai veikiančių per studentus jų klubą, skautus, sporto klubą "Taurus", jaunimo žymų ansamblių "Baltija", dalyvavusių Pietų Amerikos 3 kraštuose Liet. jaunimo kongreso metu, studentų orkestrą "Atspindžiai", vyresniųjų tautinių šokių vienetą "Sugrįžki jaunyste". Dingo KLK moterų skyrius, "Bingo" grupė, Lėšų telkimo skyrius (tęsiantis 1952 m. suorganizuoto plačios apimties šalpos lietuviškai veiklai ir reikalams nuolatinio skyriaus - įsikūrus savai parapijai 1964 m. tapusio "Vyrų" kasa, šalia parapijos išdo, administruojamos parapijos tarybų per daugelį metų, bet atskirai nuo parapijos išdo pagal vyskupijos nurodymą ir tik liet. veiklos šalpai buvo laikoma suaukota žymi keleto dešimčių tūkstančių suma.

Liet. evangelikų/liuteronų bendrija, stiprus mišrių balsų bendruomeninis choras "Pašvaistė" išleido dainų kasetėse įrašus "Gintarai pabiro" ir "Širdies daina". Parapijos mergaičių choras, UWO studentų kvartetas "Rasa" (tuo vardu išleista dainų plokštelė su gitarų palyda), Pen-

sininkų (senjorų) klubas. Iš to pulko teliko Londone KLB apylinkė (save laikanti KLB pirmąja, net nuo 1949) su žvalia valdyba. Bet jau ne parapija, o tik RK lietuvių Šiluvos Marijos bendrija su taryba (council) prie administratoriaus svečio kunigo ir tik trupinys 26 "Pašvaistės" choristų, penkiese dar trečiakart lietuvius Londone paminint pasisekusioje X Dainų šventėje, Čikagoje liepos pradžioje. Liko tik ant pirštų suskaičiuojamo jaunimo ir neaiški "Vyrų būrelis" kasa. Liko ir "Pašvaistės" jau tik kvinteto trupinys – Dainų šventės "dovana" londoniečiams ir tik laikinai.

Išskyrus parapiją ir bendruomenę, pateikiančias kasmetines ataskaitas, visi veikę organizuoti vienetai turėjo savo neataskaitines einamasias kassas tik savo veiklai, veiklos apmokėjimams einamuose reikaluose. Vienetams vienam po kito užsidarant tik jiems žinomos likviduotos, uždarytos jų kassos. Nežinoma, kas nutiko su orkestru "Atspindžiai" kasa ir nepigiais muzikiniais instrumentais. Nežinomi kitų kasų galutiniai balansai? Žinoti pravartu. Visais atvejais būta gal pakankamai pinigų, bet dingo dvasia, asmenys. Baigėsi noras, asmenys ir galimybės tęsti. Ir dar turint pakankamai lėšų. Kaip Pompėja, kaip pulsuojantys dar Neapolis ar Roma - taip Londonas, lyginus su Toronto ir Čikagos lietuviybėmis. Ateitis, deja, ir ten ūkanota. Palikuonys negreiti stoti sekti pirmtakų pramintomis pėdomis. Nesimato išėivijoje stiprėjimų žymių... Ypač, kai nelieka palikuonių, susidomėjusių tęsti. Nesvarstant nei apie "lėšas" veikloms, kokios jos bebūtų, ar jas kaip įmanoma stiprinant. Ar lėšų turėjimas ar jų nebuvimas, kai dingsta lietuviškumo savanoriški siekiai, dainų dainelė jau sudainuota ir nepakartojamai. Paskutiniausias.

Edmundas Petrauskas,
London, ON

Lietuviškas Rūpintojėlis Novosibirske

Novosibirsko katalikų šventovėje, katedroje visų tremtinių atminimui pastatytas lietuviškas Rūpintojėlis

Novosibirsko, trečiojo pagal dydį Rusijos miesto centre, vasarai baigiantis, lietuvių ir kitų bendruomenių tremtiniai dalyvavo Tremtinių Rūpintojėlio skulptūros šventinimo iškilnėse. Iš tvirto sibirietiško kedro ją per dvi savaites išdrožė atvykęs žinomas Lietuvos skulptorius tautodailininkas Adolfas Teresius. Trijų metrų aukščio kedro skulptūrą lietuviai

pastatė Novosibirsko katalikų šventovės katedros šventoriuje, varpinės nišoje. Ją pašventino Novosibirsko katalikų arkivyskupijos generalvikaras Andrejus Duklevskis, lietuvių ir kitų tautinių bendruomenių nariai atnešė gėlių. Katedroje su jais susitiko iš Lietuvos atvykę dr. kun. R. Gudelis, dievdirbys A. Teresius, žurnalistai S. Pabedinskas ir Z. Paškevičienė. Svečiai iš Lietuvos lankėsi dar tebesančiose lietuvių tremtinių bendruomenėse Tomske, Irkutske, Ulan Udėje ir kituose miestuose. *Tremtinių Rūpintojėlis* –

Dvi savaites Lietuvos skulptorius tautodailininkas A. Teresius Novosibirske drožė kietą sibirietiško kedro medį

Sibiro katalikų apaštalinio administratoriaus vyskupo Juozo Verto sumanymas. Tremtinių atminimu besirūpinantis J. Vertas pasirinko kenčiančio Dievo simbolį kaip lietuviškiausiajį ir labiausiai tinkantį tremties temai. **Inf.**

Hamilton, ON

• **Hamiltono vysk. M. Valančiaus lituanistinėje mokykloje** 2015-2016 mokslo metai prasidės rugsėjo 19 d. Priimame vaikus nuo 4 metų iki 8 klasės. Pamokos vyksta nuo 9.30 v.r. iki 12 val. kiekvieną šeštadienį St. Joseph mokyklos patalpose (270 Locke St. S., Hamilton). Dėl išsamesnės informacijos susisieki su mumis el. paštu: mokykla.hamilton@gmail.com.

Vaida Matuzonienė, vedėja

London, ON

• **Rugsėjo 13 d.** buvo mums džiugi Šiluvos Mergelės Marijos šventė – mūsų atlidai. Dėkojame jai už nuolatinę lietuvių globą Londone. Tuoj po Mišių vyko vaisės parapijos salėje.

• **Sekmadienių ir švenčių Mišios aukojamos 3 v.p.p.** Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

• **Rugsėjo 20, sekmadienį,** Mišios aukojamos už a.a. Ferdinandą Albrechtą. **Inf.**

TALKA
CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

www.talka.ca 830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS		PASKOLOS	
Taupomoji sąskaita	0.25%	Asmeninės nuo	3.15%
Čekių sąskaita iki	0.25%	Nekiln. turto 1 metų	3.15%
INDĖLIAI		TFSA, RRSP ir RRIF	
90 dienų indėliai	0.50%	Kintančios	0.50%
180 dienų indėliai	0.50%	1 metams	1.90%
1 m. term. indėliai	1.90%	2 metams	2.05%
2 m. term. indėliai	2.05%	3 metams	2.55%
3 m. term. indėliai	2.55%	4 metams	2.70%
4 m. term. indėliai	2.70%	5 metams	2.80%
5 m. term. indėliai	2.80%		

Sekite kasdieninę informaciją apie nuošimčius TALKOJE

AKTYVAI VIRŠ 100 MILIJONŲ DOLERIŲ

MASTERCARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

2014 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms **22%**

Iškaitant

TFSA, RRSP ir RRIF

Nuolaidų skolininkams **11%**

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

MES IRGI UŽ LIETUVĄ... IŠ TOLIMŲJŲ ŠIAURĖS VAKARŲ!

Laurynas R. Misevičius – specialiai iš Seaside/Oregono valst.

2015 m. "Hood to Coast" dalyvavusieji "Lituanica" bėgikai ir savanoriai: (iš kairės) K. Žalpsys, J. Avilla, R. Zontovičius, M. Momgaudytė-Koroteev, komandos kapitonė I. Sadaunikaitė-Kozhevnikov, R. Umbrasas, S. Fabbro, R. Bačkienė, A. Kozhevnikov, R. Bačkys, Giedrė, V. ir A. Babarskai bei D. Ponce Ntr. I. Misevičienės

Lietuvių suburta komanda dalyvavo epiniame Portlando maratoniniame bėgime

Tuo metu, kai vyriausias Lietuvos rinktinės strategas Jonas Kazlauskas tebedėliojo galutinio mūsų vyrų dylyktuko kontūrus Europos krepšinio čempionatui, neoficiali Portlando lietuvių bėgimo klubo vadovė Inga Sadaunikaitė-Kozhevnikov jau buvo seniausiai apsisprendusi dėl savo sporto mėgėjų velnio tuzino – maratoninio estafetinio "Hood to Coast" bėgimo dalyvių. Kuomet lankėmės gimtinėje ir kartu su daugiatūkstantine minia prieš mūsų krepšinininkų varžybas Šiaulių arenoje bei legendinėje Kauno sporto halėje giedojome Tautinę giesmę ir iš širdies gelmių kartu su visais tautiečiais šaukėme "Mes už Lietuvą", mūsiškiai už Atlanto ruošėsi ne mažiau svarbiai misijai "irgi už Lietuvą" Portlande. Pasitelkę į pagalbą porą "legionierių" iš Meksikos ir Rusijos, daugumoje Vašingtono ir Oregono valstijose apsigyvenusių tautiečių dylyktukas įtemptai rengėsi 34-ajam tradiciniam Portlando bėgimui, kuris visuomet vyksta rugpjūčio mėn. pabaigoje. Prieš daugiau nei 3 dešimtmečius pradėtame organizuoti pusantros paros 198 mylių (318,65 km) maratoniniame bėgime nuo Mt. Hood viršukalnės iki Seaside-OR Ramiojo vandenyno pakrantės šiemet antrą sykį paeiliui startavo "Lituanica" – šitai lietuvių suburta komanda dar 2013-aisiais Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą metinių proga pakrikštijo Portlando Lietuvių bendruomenės apylinkės pirmininkė Ingrida Misevičienė. Na, o šiemet prie užjūryje gyvenančių Nemuno krašto atstovų prisijungė 2 dideli sporto entuziastai iš Lietuvos – orientacininkai Rima ir Rolandas Bačkiai, savo atostogas Šiaurės Vakarų pakrantėje suderinę su "Hood to Coast" bėgimu. Nors metų pradžioje maratoninėje estafetėje Oregono buvo pasiūvęs dalyvauti ir "geležininkas" ugniagesys Aidas Ardzijauskas, pastaruoju metu visus savo gerbėjus stebinęs, atrodytų, virš žmogaus galimybių ribos bėgte įveiktis atstumu nuo Los Angeles iki Niujorko bei š.m. balandžio mėn. laimėtu 10 dienų ultramaratonu "Didžiojo obuolio" mieste, vilnietis atidėjo savo ketinimus iki kito karto... o jo atlaisvinta vieta "Lituanica" komandoje itin apsidžiaugė šiuo metu San Francisco-Kalifornijoje gyvenantis buvęs kaunietis Romanas Zontovičius, paskutiniu momentu prisijungęs prie šiauriau esančių savo žemiečių. Nedaug trūko, kad ištisus metus besitreniravusių bėgimo entuziastų svajonė būtų neišpildžiusi – daugiau kaip tūkstantį komandų po 12 narių suburiantis maratonas rugpjūčio 28-osios išvakarėse susilaukė netikėto varžovo: visą vasarą saulėtomis dienomis Portlandą džiuginusi gamta staiga subjuro, danguje susikauptė švininiai debesys, o prie jūros pakilo 112 km per valandą siekiantys savo kelyje viską naikinantys vėjo gūsiai. Organizatoriai atšaukė įprastai Seaside prie baigmės linijos paplūdimyje numatytus renginius, baigiamąjį koncertą, tačiau bėgimas nuo kalno šlaito link vandenyno penktadienio popietę vis vien prasidėjo... "Rungtinės įvyks bet koku oru" – dar vaikystė-

je puikiai įstrigusių atmintin čekų detektyvinio filmo apie futbolą pavadinimas ilgokai sukosi galvoje, ir "Lituanica" bėgikų komandos kapitonė Inga, kuriai teko ne tik sunkiausias maratono tarpsnis – daugiau kaip 10 kilometrų įkalne, bet ir "geriausias" oras. Bluosto per visą naktį nesudėjusi lietuvių paryčiui lyg per sapną matė ir vis tebekylantį prieš pat akis kalnagūbrį, ir nuo jo nusiridenančius įvairiaspalvius žaibus, ir pagonių dievą Perkūną, na, ir permirko ligi paskutinio siūlo. Tačiau ne tik ilgiausi nuotoliai, bet ir keisčiausias estafetinio bėgimo pasaulyje epitetą seniausiai užsitarnavusio žymiausio Portlando maratono dalyvė jau antrąmet nė nemirktelėjusi po kelių dienų prie pradmės linijos stotų ir vėl. Kaip ir beveik 13 tūkstančių kitų pamišusių bėgikų iš 36 šalių, visų 50-ties Amerikos valstijų, vos per vieną dieną paskelbus kitų metų "Hood to Coast" registraciją, pasirašančių paskutinį rugpjūčio mėnesio savaitgalį ramų poilsį šeimoje iškeisti į surrealistinį pusantros paros linksmai kuoktelėjusių žmonių pasaulį.

"Tokio renginio neteko matyti niekur kitur" – vienu balsu tvirtina abu nuo 12-13 metų amžiaus aktyviai sportuojantys vilniečiai – profesionalia vedle Lietuvoje ir kitur Europoje dirbanti Rima ir jos vyras, Swedbank turto vadybininkas Rolandas, "šis maratonas pasižymėjo fantastiška visame kame aplink pulsuojančia energija, tūkstančių dalyvių entuziazmu ir savanorių, norinčių padėti maratonininkams, geranoriškumu. Mūsų beveik vien lietuviška komanda džiugino puikiu vidiniu klimatu, susiklausymu tarp visų narių, o šiaip Amerikos lietuviai labai nustebino savo patriotizmu, organizuojamų renginių gausa ir draugiškumu. Tikrai norėtume sugrįžti ir sudalyvauti tokia unikaliame bėgime ir vėl kada ateityje".

Kol Inga, Millana, Giedrė, Rima, Rolandas, Kantas, Rytis, Vilmantas, Romanas, Andrejus, taip pat jiems talkinę "legionieriai" Javier iš Meksikos bei totorė Svetlana iš Rusijos kovojo su nuovargiu ir "vijosi" sau iš anksto nusistatytą 28 val. 30 minučių "Hood to Coast" maratoninio estafetės laiko ribą, šeštadienio popietę Šiaurės Amerikos Fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos atstovai "Lituanicos" laukė vėjuotame pajūryje su iš anksto paruoštais proginiais medaliais. Netrukus paplūdimyje pasirodė paskutinį etapą bėgusi Giedrė Babarskienė; tarp pasitikusiųjų išsiskyre nuo pat ryto savanore Seaside su savo draugu Devidu dirbusi dukra Agnė... vadinasi, galime būti ramūs – Portlande trispalvė plevēsuos dar ne vieną dešimtmetį, o spalvingai išprotėjusiame "Rožių" mieste bėgikų būryje tikrai sutiksime ir lietuvius.

Prisikėlimo Kredito kooperatyvas YPATINGAS pasiūlymas 16 mėnesių GIC 2.20% Tik naujiems įnašams * Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kuriuo metu.	
GIC INDĖLIAI (Pieno padalinimas netaikomas)	SĄSKAITOS
1 metų "cashable" 1.30% 1 metų 1.60% 2 metų 1.75% 3 metų 1.80% 4 metų 2.00% 5 metų 2.15%	Taupomoji sąskaita 0.35% Čekių sąskaita iki 0.25% Amerikos dol. sąsk. 0.25% Amerikos dol. GIC 0.50% 1 metų term. ind.
RRSP, RRIF pensijų fondai TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita	SUTEIKIAME Studentų paskolas nuo 3.85% Asmenines paskolas nuo 5.35% Sutarties paskolas nuo 6.85% NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS Su nekintančiu nuošimčiu 1 metų 2.90% 2 metų 3.00% 3 metų 3.00% 4 metų 3.25% 5 metų 3.20% Uždaras su kintančiu nuošimčiu 2.75% Atviras su kintančiu nuošimčiu 1, 2, 3 metų 3.50% Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu 3.35%
MŪSŲ ADRESAS 3 Resurrection Road Toronto, Ontario M9A 5G1 Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285) Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816	Darbo laikas: Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30 Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00 Šeštadieniais 9:00 - 1:00 Sekmadieniais 8:30 - 12:45
ANAPILYJE Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554 2185 Stavebank Rd. Mississauga, ON L5C 1T3	Darbo laikas: Ketvirtadieniais uždaryta Sekmadieniais uždaryta

MARGUTIS Parcels

48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1

PARCELS TO LITHUANIA

For free pick up in your area call VIKTOR at **Tel: (416) 233-4601**
 For pick up in Wasaga call PETRAS at **Tel (905)-383-1650**
 OR EMAIL TO: pysanka.inc@gmail.com

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
 (tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
 Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553
www.Dr.Dubickas.com

Padėsiu parduoti ar nupirkti namą ar butą.

Paaukosiu iki **\$1000** jūsų vardu
 jūsų nurodytai labdarai
 (Prašau paskambinti man dėl daugiau informacijos)

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,
 Jerzy Kulesza
 Sales Representative
 Sutton West Realty Inc.,
 Brokerage 416.238.6000
kuleza@sympatico.ca

Sutton **Tel. tiesiogiai: 416.568.1604**

SKATINAMI KULTŪROS IR MENO RĖMĖJAI

Kultūros ministerija priima organizacijų siūlymus apdovanoti kultūros mecenatus kultūros ministerijos garbės ženklais "Metų mecenatas". Šie ženklai skirti aktyviausiems Lietuvos kultūros ar meno rėmėjams. Ženklaai gali būti skiriami už einamaisiais kalendoriniais metais suteiktą paramą jauniems menininkams arba pirmą kartą įgyvendintoms kultūros iniciatyvoms ar suteiktą paramą Lietuvoje vykdytiems kultūros

švietimo arba visuomenės gerovę kultūros priemonėmis kūrusiems projektams; taip pat už ilgametį verslo ir kultūros bendradarbiavimo skatinimą arba paramą dideliems kultūros ar meno projektams. Pirmieji apdovanoti šiuo ženklu už paramą ir aktyvumą remiant kultūros sklaidą – R.Karbauskis (Naisių kaimo bendruomenė), S.Karosas – už ilgametį verslo ir kultūros bendradarbiavimo skatinimą, VšĮ "Vilniaus miesto Opera" už suteiktą paramą jauniems menininkams. Kandidatus apdovanojimui "Metų mecenatas" ženklu siūlyti gali organizacijos bei įstaigos ir pavieniai asmenys, įgyvendinantys kultūros ir meno projektus Lietuvoje.

LIETUVIŲ KALBA TINKLALAPYJE

Lietuvos valstybinis lietuvių kalbos institutas pristato savo naująjį internetinį tinklą lki.lt. Kuriant lietuvių kalbos išteklių informacinę sistemą, į ją įkelti įvairūs lietuvių tautosakos kūriniai, lituanistinės duomenų bazės su vietovardžiais ir pavardėmis, taip pat žodynai. Tai didžiausias vientisas lituanistinių žinių telkinys pasauliniame interneto tinkle, kuris ir toliau bus plečiamas. Šio tinklo skirsniai vartotojams suteikia galimybę ieškoti ir atskirose lietuvių kalbos išteklių kategorijose, ir apskritai per visas kategorijas. Šitokią visaapimančią paieškos sistemą galima pavadinti

lietuvių kalbos Google. Tinklo lankytojai joje ras elektronines kortoteles su lietuviškomis mįslėmis, liaudies dainomis, partizanų pokario dainomis bei tautosaka, *Lietuvių kalbos žodyno* ir daugelio kitų žodžių informaciją. Žmonės, kuriems lietuvių kalba nėra gimtoji, galės pasinaudoti nuotolinio lietuvių kalbos mokymo modulių, taip pat čia bus mokomieji lietuvių kalbos žaidimai "Kristijonas Donelaitis. Rašyba" ir "Barbora Radvilaitė. Kalbos turtai", originalus lietuviškas šriftas "Palemonas". Lietuvių kalbos išteklių sistema kurta trejus metus ir buvo finansuojama iš Ekonomikos augimo veiksmų programos.

ŠVENTĖ PLUNGĖJE

Rugsėjo 5 d. Plungės kultūros centras plungiškius ir miesto svečius pakvietė į Senamiesčio aikštėje veikusią tautodailės ir amatų mugę, skirtą etnografinių regionų metams paminėti. Čia aidėjo liaudies dainos ir muzika, vyko įvairūs žaidimai, pramogos dideliems ir mažiems. Koncertą surengė visų Lie-

tuvos etnografinių regionų atlikėjų grupės "Prūsai ilgi ūsai" (Klaipėda); "Joldija" (Neringa); "Giminės" (Kalvarija); "Gastauta" (Rokiškis); "Vingis" (Vilnius); "Griežlė" (Lazdijų r.); "Gondinga", "Minija", liaudiškos muzikos kapela "Suvartukas" ir kiti Plungės kultūros centro meno kolektyvai.

Pagal Lietuvos spaudą parengė **S. Katkauskaitė**

PRANEŠIMAS

URM Užsienio lietuvių departamentas praneša, kad Lietuvos kultūros ministerija priima paraiškas valstybinei Jono Basanavičiaus premijai už reikšmingus pastarųjų penkerių metų Lietuvoje ir užsienyje gyvenančių lietuvių darbus, susijusius su etninės kultūros tradicijų plėtojimu, puoselėjimu, ugdytu ir tyrinėjimu, taip pat kūrybinę ir mokslinę veiklą etninės kultūros srityje, gauti. Pretendentus premijai gauti gali siūlyti fiziniai asmenys, mokslo ir kultūros institucijos, kūrybinės sąjungos, nevyriausybinių organizacijos.

Kartu su paraiška turi būti pateikta: pretendento gyvenimo ir veiklos aprašymas; dvi rekomendacijos; pretendento darbų, už kuriuos siūloma premijuoti, sąrašas.

Daugiau informacijos galima rasti internetiniame puslapyje <http://lrm.lrv.lt/lt/naujienos/kulturos-ministerija-kviecia-teikti-paraiskas-valstybinei-jono-basanaviciaus-premijai-gauti>. Paraiškos priimamos iki 2015 m. spalio 1 d. adresu: Kultūros ministerija, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius.

Lina Žukauskaitė,
laikinai einanti direktoriaus pareigas

LIETUVOS KULTŪROS ŽINIOS

Sugrįžimas "Į vaikystės mielą salą..."

Apie Saulutės-Genovaitės Markauskaitės monografiją "Krekenava laiko tėkmėje"

Prof. Ona VOVERIENĖ

Sutiktoji monografija – tai didžiulės apimties – 744 puslapių knyga. Pateikta per 500 nuotraukų, dokumentuojančių istorinius faktus ir liudijančių pagarbą jiems. Kartu tai ir didžiulis, pasiaukojantis knygos sudarytojos darbas, į kurį įdėta daug kruopštumo, darbštumo ir kantrybės.

Prieš knygos sutiktuves pačioje Krekenavoje ir Kaune, Panevėžio rajono laikraštyje *Tėvynė* pasirodė straipsnis, pavadintas "Knygos apie Krekenavą norėjo dangus". Kalbinama straipsnio autorė Saulutė-Genovaitė Markauskaitė kalbėjo, kad ji rašydama šią knygą jautė Krekenavos Švč. Mergelės Marijos globą: vieni geranoriškai nusiteikę žmonės atėdavo, susirasdavo ją ir pateikdavo jai žinių, kiti teikė finansinę paramą leidybai, o ir ji pati jautėsi stebuklingos auros apgaubta, tarsi jokių žemiškų vargų ir rūpesčių neturėtų. "Prie šios knygos dirbau tik su giedra nuotaika, gal dėl to joje ir pasiliko šviri, tyra erdvė, pripildyta gėrio ir šviesos", – kalbėjo Saulutė.

Tai pastebėjo daugelis monografijos skaitytojų – paėmus knygą į rankas, norisi, neatidedant geresniam laikui, ją skaityti ir skaityti. O autorė džiaugėsi, kad jai pavyko atrasti takelį į skaitytojų širdis.

Suprantu, kodėl. Knygos sudarytoja ir autorė Lietuvoje pripažinta poetė, pasirašinėjanti Saulutės slapyvardžiu, Lietuvos nepriklausomų rašytojų sąjungos narė, publicistė, Lietuvos žurnalistų draugijos narė ir tautotyryninkė – "Tėvynės pažinimo" draugijos narė, vi-

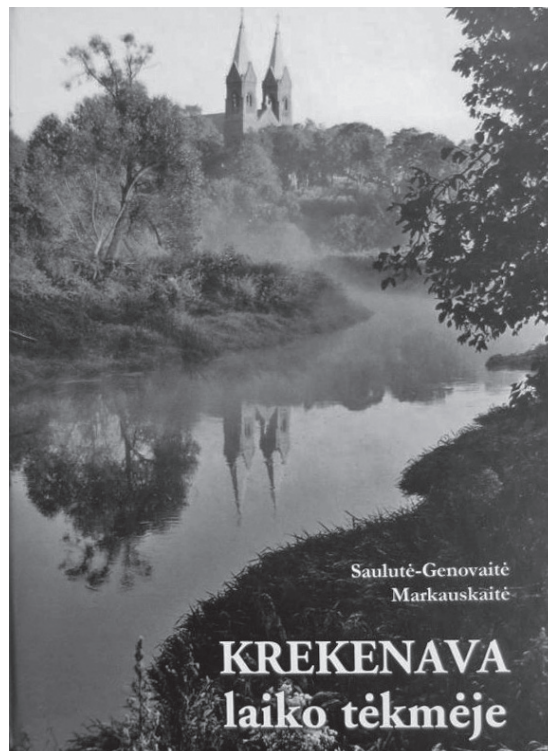
sose išvardintose srityse jau daug nuveikusi. Jos eilėraščiai ir straipsniai buvo spausdinami daugelyje leidinių.

Sutiktuvėse autorė nuoširdžiausiai dėkojo Krekenavos žentui Viktorui Jankūnui, inžinieriui, dabar jau vilniečiui, kurio pagalba, rengiant monografiją leidybai ir moraliniu, ir finansiniu požiūriais buvo neįkainojamai didelė. Dėkojo visam šimtui krekenavičių, parašiusių arba pateikusių jai savo atsiminimus, pasakoji-

baziliką. (Šalčius Juozas, Jurgutytė Kamila. *Knyga apie Krekenavą // XXI amžius.* – 2014, lapkr. 28, p. 14).

Sutiktuvėse kalbėjusi Saulutės mokytoja Bronislava Varkulevičienė nuoširdžiai pasidžiaugė savo buvusia mokine, paaiškinusi: "Daug mano buvusių auklėtinių užėmė įvairias atsakingas bei garbingas pareigas, tačiau mano svajonė buvo, kad nors vienas mano mokinys būtų rašytojas, poetas. Ir tik dabar mano svajonė išsipildė, kai pamačiau Saulutės kūrybą..."

Rašytojas Robertas Keturakis, lydėjęs geru, padrašančiu žodžiu į pasaulį visus Saulutės poezijos rinkinius ir knygą *Krekenava laiko tėkmėje*, jos sutiktuvėse Kaune, Pedagogų kvalifikacijos centro bibliotekoje, aukštai įvertino knygos pasirodymą žodžiais: "Džiaugiuos, kad šiandieniniame pragmatizme dar yra asmenybių, kurioms įveikiami uždaviniai, svarbūs ne tik švietėjams, bet ir tiems, kurie žino dar gilesnę savo darbų prasmę – atskleisti reikšmę net

mus, kurie visi pateko į knygą, visiems prisidėjusiems prie knygos sudarymo ir leidybos. Saulutė knygos sutiktuvėse kalbėjo: "Knyga *Krekenava laiko tėkmėje* tai visų krekenavičių, kuriems brangus kultūros paveldas, kūrinys".

Knygos sutiktuvėse Krekenavos regioniniame parke, po Mišių Krekenavos mažojoje bazilikoje, kurios buvo aukotos knygoje minimiems krekenavičiams, dalyvavo Lietuvoje ir visame pasaulyje gerai žinomas ir gražiai krekenavičių sutiktas dailininkas vitražistas Vytautas Švarlys, kurio vitražas "Prisikėlimas" puošia Krekenavos mažąją

ir tų, kurie vis dėl to svarbesni ir erdvesni nei pateikti visokie kadastrai".

Knyga svarbi ne tik krekenavičiams, įamžintiems istorijoje, gyviems, bei jau išėjusiems į Amžinybę, ji svarbi kiekvienam Lietuvos inteligentui, kaip pozityvus pavyzdys tarnavimo savo gimtinei, tėviškei, savo kraštui; ta prasme ji svarbi ir pačiai knygos autori, kaip Žmogui, Asmenybei, Inteligencei, atlikusiai savo pareigą, svarbiausiai vertybei mūsų Tautos vertybių sistemoje. Tegul šios knygos kelias bus platus ir lygus į Lietuvos bibliotekas ir į jos skaitytojų širdis. (Sutrupinta)

Sutton
Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR
Sales Representative

Jeį galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.albn.com

ŠVIETIMUI

Per KLB, Fondas šias metais paskyrė virš

\$15,000

lietuviškam švietimui Kanadoje

Tapkime Kanados Lietuvių Fondo nariais!
Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime mūsų fondą gyvybės draudimuose,
bei savo testamentuose.

[našams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

KAI ŽIBURIAI UŽGĘSTA

D. N. BALTRUKONIS

Š.m. birželio 28, sekmadienį, po pietų, suskamba mano telefonas. Kalba mano kolega – Liudas Stankevičius. Kviečia birželio 30 dieną pasiklausyti paskutinės jo vadovaujamos lietuviškos radijo laidos, reguliariai girdimos kiekvieną savaitės antradienį. Ši žinia man buvo kaip perkūnas iš giedro dangaus – labai pritrenkianti, nors ir ne visiškai nelaukta ir netikėta. Žinojau tik iš ankstyvesnių Liudo išsireiškimų kada nors ateity užbaigti šį kilnų lietuviybės užsieny išlaikymo darbą, kai jau ir laikas negailestingai diktuoja nuolat kintančias biologines bei etnografines sąlygas.

Cia pateikiu pluoštelį detalių apie savo asmeninius ryšius su šia garbinga ir pagarsėjusia Stankevičių šeima. Liudas yra vyresnysis sūnus Aleksandro Stankevičiaus, ilgamečio Lietuvos radijo stoties Kaune inžinieriaus bei viršininko, kuriuo buvo iki 1940 metų, Lietuvą okupavus Sovietų armijai. Jaunesnis Liudo brolis Aloyzas, atvykus Stankevičių šeimai iš Prancūzijos į Montrealį, ėmė fantastiškai kilti Kvebeko prancūziškosios televizijos laiptais. Jis taipgi pasiekė didžias aukštumas knygų leidyboje tarptautinėje plotmėje. Aloyzas yra gerai žinomas Kvebeko kultūrinuose sluoksniuose – kaip Aloise Stanké, humoristinių laidų Kvebeko TV kūrėjas.

Man teko laimėti ir garbę susipažinti su šia nuostabią Stankevičių šeimą, kai jau man artimu draugu tapęs Liudas užkvietė mane pas save į namus pietų. Tuomet pirmą kartą teko pamatyti jo tėvelį – inžinierių, aukštą akinuotą, jo mielą ir malonią mamytę ir savo visuomet humoristišką jaunesnįjį brolių Aloyzą. Nuo tos dienos tapau pastovus šios tikrai nuostabios Stankevičių giminės draugas. Tik mano asmeninis ir jų šeimos socialinis lygis – buvo tiesiog nepalyginamas. Jie jau nuo seno buvo tvirta ir pagarsėjusi šeima, kai aš dar tik kūrimsi studijoje tebuvo. Taigi man jų šeimos draugystė buvo didi užuovėja esant viengungiui svečioje šalyje, toli nuo Tėvynės, nuo didžios nežinioj likusių mokslo draugų ir artimųjų.

Lietuviškosios radijo laidos įsteigimas Montrealyje

Lietuviškosios radijo leidybos įkūrimo Montrealyje nebuvo imtasi gana ilgai, kai palyginant kituose lietuviškuose telkiniuose tai buvo įvykdyta žymiai anksčiau. Šio kilnaus, atsakingo ir nelabai pelningo uždavinio ėmėsi kaip tik mano kolega – Liudas Stankevičius. Jam pavykus susitarti su lietuviams draugišku CFMB radijo stoties savininku (lenku), 1963 m. spalio 6 d., vėlai vakare Motrealyje pirmą kartą per eterį nuskambėjo Liudo Stankevičiaus lūpomis ištartas pirmas lietuviškas žodis. Ir štai Liudo vadovaujama radijo programai buvo lemta be

pertraukos skambėti net beveik 52 metus. Tai buvo viena iš ilgiausiai išsilaikiusių lietuviškųjų radijo leidybų užsienyje.

Pažymėtina, jog Liudas buvo šios lietuviškos radijo valandėlės ir programos sudarytojas, ir diktorius, ir direktorius. Jam turint Dievo dovanotą gražaus tembro kalbėtojo balsą, Liudas buvo visų laidų vienintelis diktorius per tą visą pusšimtį metų. Laikui bėgant ta 30 minučių radijo valandėlė (kaip Liudas mėgo ją taip visuomet vadinti) – tapo jau visa valanda – 60 minučių. Ir taip visuomet, be jokio poilsio pasiekdavo kiekvieną antradienį, gana vėlai vakare – nuo 11 val. vakaro iki vidurnakčio.

Laida visuomet buvo pradėdama J. Sauerveino ir St. Šimkaus Mažosis Lietuvos himnu – *Lietuviais esame mes gimę*. Po to pateikta žinių pluoštelis iš Lietuvos ir pasaulio, aktualijos iš lietuviškosios veiklos bei įvykių įvairiuose liet. telkiniuose ir čia – Montrealyje. Likusi didžioji dalis programos laiko būdavo užpildoma rinktinės lietuviškos muzikos įrašu, įgrotu ar įdainuotu įvairių chorų, instrumentinių kaip ir vokalių ansamblių, grupių – nuo okteto iki dueto ir net operos rečitalių. Įrašų amžius siekė nuo pačių seniausių tarpukario laikų originalų – iki pačių naujausių. Pastarieji buvo taikomi jaunajai klausytojų kartai, tuo siekiant išugdyti naują auditoriją. Atrodo – tai nebuvo kažkas sėkmingo. Didžiuma laidos klausytojų tebuvo jau tik ilgaamžių žmonių karta. Deja, ši karta jau sparčiai nyksta ir retėja. Liudas alikdavo visą eilę kitų nemokamų kultūrinių bei komercinių patarnavimų, kurių labai pasigesime. Didžiųjų tautinių švenčių progomis visuomet buvo sugiedamas Tautos himnas ir atliekamos tam atitinkamos dainos ir muzika. Viso to Liudas niekuomet neužmiršdavo ir rūpestingai atlikdavo.

Didžiųjų religinių švenčių – Velykų ir Kalėdų (ypač pastarųjų) progomis jis suruošdavo specialią poros valandų programą su įvairių organizacijų ir asmeniškais kalėdiniais bei naujametinėmis sveikinimais. Laikas šiai programai jau buvo optimalus (prime time), pradėdant 6-7 val. vakaro ir reikėdavo jį nupirkti iš tą laiką užėmusių kitų etninių grupių transliuotojų. Šios išskirtinės programos jau buvo ganėtinai brangios ir privalėjo būti remiamos įvairių komercinių rėmėjų. Kitas labai pozityvus dalykas yra tai, kad dėka augančių interneto ryšių ir technologijų, Mont-realio lietuviškoji radijo laida buvo girdima kituose lietuviškuose telkiniuose Ontario ir JAV teritorijose. Liudas Stankevičius į šį 52-jų metų lietuvišką kultūrinį darbą sudėjo beveik 2 trečdalius savo gyvenimo. Manau ir tikiu, jog visa tai bus atitinkamai įvertinta ir pažymėta.

Ačiū tau, Liudai, už visą tai, ką tu atlikai, ir dar daugiau, mūsų visų klausytojų vardu, amžinasis, milžiniškas **ACIŪ!**

Liudas Stankevičius, lietuviškų radijo laidų iniciatorius ir leidėjas

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nušimčiai labai žemi. Prižadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

RE/MAX
Above the Crowd!
FOUR SEASONS REALTY LIMITED Brokerage,
67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio Thornbury, The Blue Mountains ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į
Angele Šalvaitytė, B.A., Broker
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
705-446-6428
705-445-8500 ext 251
Elektroninis paštas:
angiesalvaitis@icloud.com

Round-the-clock cheque deposits.

Deposit Anywhere™ is now available at Parama.

Ask today how you can deposit cheques from your mobile device.

TAUPOMOJI SĄSKAITA

“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)
Kasdieninių kintamųjų palūkanų **1.30%**
1 metų **1.60%**
2 metų **1.75%**
3 metų **1.90%**
4 metų **2.05%**
5 metų **2.20%**

INVESTICINĖ SĄSKAITA

“GIC” INDELIAI (Pelno padalinimas netaikomas)
1 metų **1.60%**
2 metų **1.75%**
3 metų **1.90%**
4 metų **2.05%**
5 metų **2.20%**
1 metų iškeičiamas **1.30%**
1 metų JAV dolerių **0.40%**

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ TAUPOMOJI SĄSKAITA 1.20%

“PLANAS 24” Kasdieninių palūkanų čekių/taupomoji
Balansas: \$0 - \$4,999.99 **0.000%**
\$5,000.00 - \$9,999.99 **0.025%**
\$10,000.00 - \$24,999.99 **0.100%**
\$25,000.00 - \$59,999.99 **0.150%**
Virš \$60,000.00 **0.250%**

PLANAS 24

Aukštesni nušimčiai ir nemokami čekių patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.10%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS
Atviras, kintamųjų palūkanų **3.15%**
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų **2.65%**
1 metų pastovūs palūkanų, atviras **2.95%**
1 metų **2.80%**
2 metų **2.85%**
3 metų **2.95%**
4 metų **3.05%**
5 metų **3.15%**

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų **1.30%**
1 metų **1.60%**
2 metų **1.75%**
3 metų **1.90%**
4 metų **2.05%**
5 metų **2.20%**

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.35% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.35% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 6.85% ir aukščiau

Visi pateikti nušimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PARAMA

www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nušimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per \$220,000,000

Dr. Sky Našlėnas
Certified Orthodontist
Associate Staff at the Hospital for Sick Children

royal york
ORTHODONTICS
smile more.

BRACES FOR CHILDREN AND ADULTS

ELITE Invisalign Providers

SW corner of Bloor and Royal York Rd.

www.RoyalYorkOrtho.com

tel. 416 207-0885

PADĒKA

A†A

Adelė Jonušaitė-Abromaitienė

1925 birželio 23 d. – 2015 liepos 18 d.

Dieve, sutvėręs pasaulį tobulą ir didingą
Dėkoju, kad leidai man jame gyventi...

Norime padėkoti artimiesiems, draugams ir pažįstamiems už pareikštą užuojautą, gražias gėles ir užprašytas Mišias. Ačiū už aukas "Labdarai" ir "Gyviesiems akmenims". Dėkojame kunigui Aurelijui Kasparavičiui, OFM, už atnašautas Mišias, maldas laidotuvių namuose ir prie karsto kapinėse. Ačiū karsto nešėjams Vytui ir Arūnui Gataveckams, Linui ir Rimui Čepams, Arūnui Pabedinskui, Algiui Jasinevičiui ir Brian Verch; Danguolei Radtke už vargonavimą ir Tiinai Gataveckienei už giesmę "Ave Marija"; aukų rinkėjui Arūnui Pabedinskui; B. Stanulienei už skaniai paruoštus pietus ir giminei bei draugams už sunėštus pyragus. Esame labai dėkingi visiems, kurie liūdesio valandą teikė mums paguodos.

Bernadeta Abromaitytė-Verch ir Brian Verch

A†A

Onos Vėlyvienės,

mirusios 1990 metais rugsėjo 13 dieną,

PRISIMINIMUI

Atsiveikinant Mamą ir Močiutę...

Močiute, mama, miela mamyte!
Dar minutėlę su mumis esi,
Norėtume mes viską išsakyti,
Dėkot už vargą, meilę ir gyvybę,
Ir atsisveikinti – atėjome visi...

Tu mums buvai kaip ryto gėlei
Danguaus palaiminta rasa,
Tu išėjai – ir vyturėliai
Pravirko, lyg nakties šešėliai,
Pravirko ir gamta visa.

Tu mums buvai kaip sparnas paukščiui,
Kaip žiedui vėjas ir daina...
Dabar, kaip sielvartas teaugš čia,
Širdis našlaitiškai viena?..

Tu mums buvai kaip Dievo žodis
Baltam alyvų šlamesy,
Ir ateities svajonių soduos
Ir laimė, ir gyvybė, rodos,
Tu mums buvai – Tu mums esi!
Tik negrįši Tu, čia ramų atilsį suradus
Nepareisi niekad atgalios pas mus,
Paliesta mirties – bejausmė ir bežadė,
Radus savo dieną – ten, o čia palikus mus.

Sudiev Močiute, sudiev Mamyte,
Iki pasimatymo ten amžinybėj...

O.V.

TRUMPAI

► Minint kompozitoriaus ir dailininko M. K. Čiurlionio 140-ąsias gimimo metines, grupė lietuvių, tarp jų ir meninin -ko provaikaitis muzikas Rokas Zubovas, įkopė į pietvakarių Pamyre (Tadžikistane) esančią M. K. Čiurlionio viršūnę. Kelionei į 5,820 metrų aukščio viršukalnę vadovavo Lietuvos keliautojų sąjungos prezidentas A. Jucevičius.

► Nuo XX šimtmečio pradžios kiekvieną dešimtmetį anglų

gyvenimo trukmė pailgėdavo trejais metais. Per 1910-1912 m. vyrų gyvenimo trukmė buvo 51, moterų – 55 metai. O jau 2010-2012 m. vyrų gyvenimo trukmė jau buvo 79, moterų – 83 metai ir tebeauga toliau. Tačiau, per šimtmetį anglų gyvenimo trukmė pailgėjo 28 metais. Teigiama, kad ją pailgino trys svarbiausi veiksniai: pagerinta sveikatos sistema, sumažintas vaikų mirštamumas ir didesnis žmonių išsimokslinimas.

► Lietuvos aplinkos ministerija praneša, kad per artimiausius

dešimt metų Kuršių nerijoje planuojama iškirsti kalnines pušis maždaug 470 ha plote, o vietoj jų apie 300 ha plote įveisti paprastąsias pušis ir beržus. Likęs 170 ha plotas vėl bus atsodintas jaunomis kalnapušėmis.

► Genetiškai modifikuoti organizmai (GMO) turėtų būti nurodyti ant Lietuvoje parduodamų maisto prekių etikečių. Tokiam teisingumo ministerijos siūlymui buvo pritarta Lietuvos vyriausybės posėdyje.

Švietimas – Lietuvos valstybės prioritetas?

Atkelta iš 1-o psl.

Pasaulis žengia į XXI šimtmetį. Dabartinė švietimo sistema ir jos pagrindiniai klasikiniai kolektyviniai ugdymo metodai ("mokytojas – klasė") susiformavo XIX š. viduryje, kai besiformuojanti industrinė visuomenė, masinė gamyba, vėliau tapusi konvejerine gamyba, pareikalavo masinio švietimo, gebančio suteikti vienodas žinias didelei masei žmonių. Taip susiformavo dabartinė švietimo sistema. XXI š. tiek savo gyvensena, tiek savo ekonomika darosi vis labiau individualus ir vis mažiau kolektyvistinis. Tokios šalys, kaip Suomija, Singapūras ir eilė kitų, tai suprاندamos savo švietimo sistemose stengiasi vis labiau pereiti prie individualaus santykio su vaiku, tam keisdami dėstymo metodus ir XXI š. negali būti reikalingus pedagoginius resursus. Stambiosios IT kompanijos investuoja į naujo tipo mokyklų plėtrą, kur išnaudojant naujasias IT technologijas mokymas ir ugdymas tampa žymiai labiau individualiu.

Ar mes pradame apie tai galvoti, ar konservatyviai galvojame, kad nieko geriau už dabartinius švietimo metodus ir XXI š. negali būti?

XIX-XX š. įtvirtintoje dabartinėje švietimo doktrinoje, paremtoje kolektyviniu (tai yra vienuodu ir standartizuotu) vaikų ugdymo principu, plačiai taikomi įvairių testų ir egzaminų instrumentai tam, kad būtų galima įvertinti švietimo sistemos efektyvumą siekiant valstybės nustatytų standartų. JAV taikoma "no child left behind" sistema dažnai pravedamų mokinių testų rezultatus naudoja tam, kad įvertintų pedagogų kvalifikaciją ar mokyklų kokybę, pagal juos nustato net ir mokytojų atlyginimus. Kaip pastebi ekspertai, tai visą švietimo sistemą vis labiau orientuoja į tai, kad mokinyt būtų gerai pasirengę testų laikymui, tačiau tuo pačiu vis labiau tolstama nuo to, kad mokinyt, baigę mokyklą, būtų gerai pasirengę po mokyklos laukiančiam gyvenimui.

Suomija, kuri pagal PISA tyrimus pirmąją pasaulyje ir ženkliai lenkia ne tik Lietuvą, bet ir JAV, kategoriškai pasisako prieš ugdymo standartizavimą ir tų standartų priežiūrą reikalingus testus, inspekcijas ar egzaminus. Tai leidžia pedagogams išsaugoti

holistinį požiūrį į švietimo tikslus, galvojant, kad mokykla turi mokinių parengti gyvenimui, o ne standartų atitikimui ar testų bei dažnų egzaminų laikymui. Suomijos abiturientai laiko tik vieną "imatrikuliacijos" egzaminą.

Kuriuo keliu reikėtų eiti Lietuvai, ko turėtų siekti Lietuvos mokyklos – gerai testus išlaikančių ar gerai gyvenimui pasirengusių mokinių?

Ta pati Suomija didžiulį dėmesį skiria savo mokyklų pedagogams. Jais gali tapti tik turintys magistro išsilavinimą. Mokytojams suteikiamas didžiulis pasitikėjimas ir atsakomybė rengiant mokymo programas, jiems nereikia susisiaurinti tik iki testų išlaikymo, todėl pedagogo profesija pagal autoritetą ir populiarumą atsilieka tik nuo gydytojų, o konkursas tarp norinčių tapti mokytojais yra 10 į 1 vietą. Ir tai lemia ne atlyginimų dydis.

Lietuvoje, atrodo, yra atvirščiai – pedagogiką studijuoja dauguma tų, kurie kitur neįstoja. Net ir didmiesčių mokyklose trūksta mokytojų. Ir tai, kaip ir Suomijoje, lemia ne vien tik atlyginimai.

Kada ir Lietuvos politikoje mes rimtai ir sistemingai pradėsime diskutuoti ir spręsti mokytojų profesinio kapitalo iššūkius?

XXI š. žinios darosi vis paprasčiau prieinamos, jas nešioti vien savo galvoje yra mažiau prasmės. Žymiai svarbiau yra gebėjimas išlikti žingeidžiam, gebėjimas tų žinių ieškoti, orientuojantis globaliuose procesuose, gebėjimas tas žinias kūrybingai panaudoti, išsiugdant ir lyderystės gebėjimus. Kompetencijos, ne tik žinios tampa švietimo sistemos integriniu tikslu. JAV stambiosios verslo korporacijos yra įsteigusios gerai finansuojamą judėjimą "XXI century skills", kuris rūpinasi, kad JAV švietimo sistema būtų pajėgi šias XXI š. svarbias kompetencijas efektyviai ugdyti. Pasaulis ginčijasi dėl metodų, kaip tokias kompetencijas ugdyti ir kaip vertinti pasiekimus. Lietuvos politinė bendruomenė mieliau diskutuoja apie mokyklų stogų renovaciją, bet ne apie mokinių žingeidumą ir kūrybiškumo ugdymą.

Kompetencijų ugdymas yra ne vien pilietiško-patriotiškumo ar moralinių, civilizacinių vertybių ugdymas, nors tai taip pat yra labai svarbūs uždaviniai. Kūrybiškumas, žingeidumas,

orientacija globaliuose reikaluose yra tai, kas didele dalimi lems moksleivio gyvenimo sėkmę pabaigus mokyklą.

Kiek šiandieninė Lietuvos mokykla yra pajėgi ugdyti tas kompetencijas, kurios XXI š. bus ypatingai svarbios?

Turbūt tokių klausimų būtų galima formuluoti dar labai daug. Atsakymai į juos reikalautų aiškaus ir gilaus strateginio sisteminio suvokimo ir sutarimo, nes daugelis dalykų švietime yra labai tampa tarpusavyje susiję ir juos lemia ne vien tik mokinio krepšelio dydis ar įstatyme nustatytas mokyklų tinklo atitikimas.

Galbūt geriausiems Lietuvos švietimo ekspertams ir praktikiams tokie klausimai pasirodys naivūs, galbūt atsakymai į šiuos klausimus ekspertų bendruomenėje yra senai išgyvendinti ir žinomi, tačiau iš patirties galiu teigti, kad nei ministerijoje, nei Vyriausybėje, nei Seime diskusijoms tokiais klausimais nėra nei laiko, nei intelektinių resursų. Todėl švietimas ir lieka tik garsiai deklaruojamu valstybės prioritetu, bet niekaip netampa realiu prioritetu, nes apie jį nėra diskutuojama.

Laikas tai iš esmės keisti. Pats laikas švietimą paversti realiu valstybės prioritetu, o tam reikia bendrų politikų, ekspertų, praktiškų strateginių diskusijų apie Lietuvos švietimą XXI š. Tikiuosi, kad esame pajėgūs tai padaryti.

(Sutrumpinta iš tinklalapio tsa-junga.lt; kalba netaisyta. Red.)

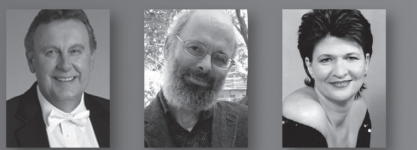
Muzika visiems!

Rugsėjo 20 d, sekmadienį, 4 val. p.p.

Prisikėlimo parapijos salėje (1 Resurrection Rd, Toronto)

ZEPHYR PIANO TRIO

Faure | Arensky | Piazzolla

Kūrinis atlikis Terry Holovach (smuikas), Edward Hayes (violončelė), Ilona Damašiūtė - Beres (fortepijonas).

Bilieto kaina - \$20/\$5 (12 m ir jaunesniems), skambinti tel. 416 766 9959

Waterside
DENTAL9th Line
DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171

1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900

3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

“Wikipedia” duomenys apie Justin Trudeau

Justin Pierre James Trudeau gimė Otavoje 1971 m. gruodžio 25 d. tuo metu, kai jo tėvas Pierre Trudeau, kelis kartus perrinktas, ėjo Kanados ministerio pirmininko pareigas (1968 – 1979; 1980 – 1984). Pierre Trudeau mirė 2000-tais. Nuo 2004 m. sausio 1 d. Montrealio Dorval priemiesčio oro uostas pavadintas Pierre Elliot Trudeau International Airport. Taigi, vyriausiasis jo sūnus Justin Trudeau, dabartinis federacinės Liberalų partijos vadas (išrinktas į šį postą 2013 m. balandžio mėn.), vienas iš trijų kandidatujančių partijų vadų į tą patį postą, kuriame tarnavo jo tėvas, augo nuo mažens politinės valdžios sukūryje ne tik Kanadoje ar primant užsienio valdžių svečius ar stebint tėvą parlamente, bet ir lydint savo tėvą į užsienį ir susitinkant su kitų šalių vadais. Be to, jo senelis iš motinos pusės – James Sinclair – buvo taip pat išrinktas Kanados parlamento narys, atstovaujantis

vienai iš British Columbia provincijos apylinkių (riding) bei tarnavo kabinete ankstesnėje federacinėje valdžioje Kanados ministerio pirmininko Louis St. Laurent (1948 – 1957). Jo postas: Minister of Fisheries (1952 – 1957). Justin Trudeau sekė tėvo pėdomis, Montrealyje baigdamas žinomąją jėzuitų įsteigtąją “College Jean-de-Brebeuf.” Toliau tęsė studijas McGill universitete bei University of British Columbia. Augdamas taip pat sekė savo tėvo pėdomis pamil-

damas gamtos iššūkius – tiek kalnuose, tiek miškuose, tiek Kanados šiaurės ežeruose – kur sąlygoms leidžiant praleisdavo laiką su tėvu. Dėl tų bendravimų kilo sūnaus, Justin, gamtosaugos svarbos supratimas. Po mokytojavimo British Columbia provincijoje sugrįžo į tėvo tėviškę, Montrealį, kur 2005 m. katalikiškais apeigomis St-Madeleine d’Outrement šventovėje susituokė su Sophie Gregoire. Šie tėvai augina tris vaikus, kurie prisideda karts nuo karto prie rinkiminio vajeus kelionių. Justin Trudeau pirmą kartą kandidatavo į parlamentą 2008-ais, kad atstovautų vienai iš ekonominiškai vargingiausių Montrealio rinkiminių apylinkių - Papineau. Buvo išrinktas pirmą kartą ir antrą kartą ten pat perrinktas 2011-aisiais. Kaip ir jo tėvas, Justin Trudeau stebėtinai vienodai moka abi oficialias Kanados kalbas – anglų ir prancūzų. Abi jos nuo pat kūdikystės buvo jo gimtosios kalbos. **IR**

2015 m. rugsėjo 25-26 dienomis Toronte rengiamas piliečių priėmimas konsuliniais klausimais

Siekdama gerinti konsulinių paslaugų teikimo Lietuvos Respublikos piliečiams ir lietuvių kilmės asmenims kokybę, 2015 m. rugsėjo 25-26 dienomis Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija ir Lietuvos Respublikos ambasada Kanadoje rengia išvažiuojamąją konsulinių paslaugų teikimo misiją į Torontą.

Konsulinių misijų metu Toronte, Kanados lietuvių bendruomenės patalpose, 2015 m. rugsėjo 25 d. (penktadienį) nuo 2 v.p.p. iki 8 v.v. ir 2015 m. rugsėjo 26 d. (šeštadienį) nuo 9 v.r. iki 4 v.p.p. bus priimami Lietuvos Respublikos piliečių prašymai ir dokumentai dėl pasų keitimo ir išdavimo, užsienyje sudarytų civilinės būklės aktų įtraukimo į apskaitą Lietuvoje, konsulinių pažymų išdavimo, konsulinio dokumentų legalizavimo, Lietuvos Respublikos piliečių, išvykusių iš Lietuvos ilgesniam nei 6 mėnesių laikotarpiui, gyvenamosios vietos deklaracijos bei atliekami kiti konsuliniai veiksmai. Taip pat bus priimami lietuvių kilmės asmenų prašymai ir dokumentai dėl Lietuvos Respublikos pilietybės, konsulinio dokumentų legalizavimo bei kitų konsulinių veiksmų.

Interesantus priims Lietuvos Respublikos ambasados Kanadoje įgaliotas ministeris Jonas Skardinskas.

Pageidaujančius kreiptis dėl konsulinių paslaugų maloniai prašome iš anksto registruotis Lietuvos Respublikos ambasadoje, tel.: 613 567 5458 (papildomas (extension) Nr. 22) bei el. paštu jonas.skardinskas@urm.lt, nurodant savo vardą, pavardę, asmens kodą arba gimimo datą, kokios konkrečios konsulinės paslaugos pageidaujate ir kuriuo laiku Jums būtų patogiau atvykti. Bus priimami tik iš anksto užsiregistravę asmenys.

Piliečių priėmimas vyks Kanados lietuvių bendruomenės patalpose adresu:
1 Resurrection Road, Etobicoke, ON M9A 5G1

Spausdintas laikraštis – dar ne viskas! Žengiame kartu ir elektroniniais takais...

www.tevzib.com

Tėviškės žiburių tinklalapis laukia Jūsų apsilankymo!

Ten rasite informacijos apie lietuvius pasaulyje, jaunimą, vietinę veiklą, prenumeratas, skelbimus ir daug daugiau. Turinys keičiasi kas savaitę, o ir galite pasiskaityti nesenančių žinių įvairiomis temomis.

Pasižiūrėkite ir į mūsų Facebook puslapį, ten irgi yra įdomu pasidairyti.

Prisirašykite prie "mėgėjų"!

affiliated

TEIRAUKĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI
Affiliated Insurance Management Inc.

- ▶ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
  - ▶ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
  - ▶ dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai
- 905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444**
www.affiliatedinsurance.ca ♦ ricketd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- leškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų kalusimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

Tinklalapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com

LEDAS
REFRIGERATION

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

